

Výroční zpráva 2018



Městská knihovna v Třebíči

**Příspěvková organizace
Hasskova 102/2
674 01 Třebíč
568 619 527**

www.knihovnatr.cz

Obsah

Základní statistická a ekonomická data za rok 2018	5
Ekonomika knihovny	7
Knihovní fondy	9
Statistika jednotlivých oddělení a poboček	11
Projekty a granty 2018 - přehled	14
Projekty a granty 2018	17
Osmičkový rok v třebíčské knihovně 2018 (MK ČR)	17
Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké 2018 (MK ČR)	20
Po stopách Židů (i židů) (MK ČR)	20
Francouzský klub 2018 (GSZM Třebíč)	22
Bookstart aneb S knížkou do života (GSZM Třebíč)	24
Knihovna má zelenou (GSZM Třebíč)	27
Na Zemi i nad Zemí	32
Kampaně a akce na podporu čtení a čtenářů	35
Další vybrané kampaně a akce pro veřejnost	36
Co děláme pro	36
... místní autory a spolky	37
... školy, organizace a spolky	37
... 146 knihoven okresu Třebíč (výkon regionálních funkcí 2018)	38
... výstavy	40
... dobrý benchmarking knihovny	42

Podklady výroční zprávy 2018

Mgr. Marie Dočkalová, ředitelka

Jaroslava Potůčková, útvar ekonomický

Mgr. Blanka Glaserová, útvar nákupu a zpracování fondu

Mgr. Eva Bazalová, útvar služeb čtenářům

Hana Kabelková, útvar služeb knihovnám

Benchmarking knihoven – měření výkonů metodou benchmarkingu

Zpracovala

Mgr. Marie Dočkalová



ZÁKLADNÍ STATISTICKÁ DATA ZA ROK 2018

Registrovaní čtenáři a uživatelé	7 712
z toho děti do 15 let	3 521
ženy	63 %
muži	37 %
s bydlištěm v Třebíči	75 %
s bydlištěm mimo Třebíč	25 %
Návštěvníci knihovny	211 805
z toho návštěvníci půjčoven a studoven	119 707
uživatelé internetu a PC	8 156
návštěvníci kulturních akcí	18 892
návštěvníci vzdělávacích akcí	12 107
návštěvníci on-line služeb přes web knihovny	52 943
Výpůjčky a další služby	310 702
z toho naučná literatura dospělým	39 087
krásná literatura dospělým	153 691
naučná literatura dětem	12 809
krásná literatura dětem	54 633
noviny a časopisy	43 713
kartografické dokumenty	307
zvukové knihy a hudební CD	5 944
elektronické dokumenty	26
prezenční výpůjčky	5 523
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)	
půjčené pro čtenáře MěK Třebíč, žádáno / vyřízeno	91 / 85
půjčené jiným knihovnám, žádáno / vyřízeno	259 / 247
Elektronické on-line služby	
návštěvy webové stránky knihovny	55 664
využití on-line katalogu v knihovně	15 016
využití on-line katalogu mimo knihovnu	39 339
využití on-line správy osobního konta	14 034
využití elektronických informačních zdrojů	
47,5	
wifi	6
kopírování pro veřejnost	5
Knihovní fondy (pouze Třebíč bez výměnného fondu pro obecní knihovny regionu)	172 547
z toho naučná literatura	51 782
krásná literatura	100 847
mapy	304
zvukové knihy, hudební CD, zvukově obrazové	486
další on-line informační služby	132
Studijní místa a vybavení	
plocha pro čtenáře a uživatele v m ²	1997
počet studijních a odpočinkových míst	77
počet počítačů pro veřejnost	37
z toho napojených na internet	30
počet hodin týdně pro veřejnost (nejdéle otevřený provoz)	47,5
Zvukové knihy	19 183
Zvukově obrazové, elektronické a jiné dokumenty	400
Počet exemplářů novin a časopisů	288
Počet knih ve volném výběru	116 484
Přírůstky za rok 2016	7 144

Úbytky za rok 2016	5 657
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy)	547
Vzdělávací akce pro veřejnost (PC školení, další kurzy)	429
Návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí	30 999
Regionální funkce (RF, profesionální služby obecním knihovnám regionu)	
Počet svazků výměnného fondu celkem	69 989
Přírůstek knih v roce 2018	5 256
Úbytek knih v roce 2018	443
Náklady na nákup knih do výměnných fondů	610 395
Výměnné soubory knih do obecních knihoven 2018	372
Počet knih ve výměnných souborech 2018	25 970
Poradenská a konzultační činnost	735
Vzdělávání knihovníků v rámci výkonu RF	17
Profesionální knihovny v regionu Třebíč	10
Neprofesionální obecní knihovny v okrese Třebíč	135
Zaměstnanci	
Počet zaměstnanců/úvazků	28,42
z toho pracovníci regionálních služeb	4
VŠ	5
VOŠ	2
SŠ	19
ostatní	3
Příjmy knihovny	
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu zřizovatele	12 873 596
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu kraje na RF	2 345 700
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu státu	176 000
Tržby za služby a ostatní výnosy	854 309
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0
Investiční dotace z rozpočtu kraje	0
Investiční dotace z rozpočtu státu	0
Výdaje knihovny	
Spotřeba materiálu, energie, zboží, služby ad.	3 775 693
Náklady na knihy, časopisy, zvukové knihy, CD ad.	1 886 121
Platy	8 649 230
Průměrný měsíční plat včetně příplatků a odměn	25 361
Ostatní osobní náklady	384 952
Zdravotní a sociální pojištění	3 006 28
Zákonné sociální náklady	325 835
Investiční výdaje	0

EKONOMIKA KNIHOVNY 2018

Zřizovatelem Městské knihovny v Třebíči je od 1. 2. 1996 Město Třebíč. Rozpočet knihovny je vzhledem k právní subjektivitě knihovny jako příspěvkové organizace ročně stanovován jako součet příspěvku zřizovatele a předpokládaných vlastních příjmů knihovny z hlavní a vedlejší činnosti. V průběhu roku knihovna přihlásila několika grantových projektů do grantových programů MK ČR, GSZM a Nadace ČEZ. Finanční prostředky získané projektovou činností částečně pokrývají náklady kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost a budování fondu pro zrakově a zdravotně postižené. *Podrobně viz Grantové projekty 2018.*

Příspěvek zřizovatele je určen především na provoz knihovny a jejích poboček Modřínová a Borovina, tj. náklady na energie a vodu, nutné opravy a údržbu, zákonné kontroly a revize a další související služby, platy zaměstnanců, nákup knihovního fondu a nutnou obnovu IT techniky. Knihovna je zapojena do projektu Benchmarking knihoven (měření výkonu knihoven) v kategorii měst s počtem 20 000 až 40 000 obyvatel. Porovnávané ukazatele jsou pro MěK v Třebíči pozitivní, a to jak v oblasti hospodaření knihovny (podíl jednotlivých rozpočtových kapitol /nákup fondu, služeb, platy aj./ z celkového objemu svěřených prostředků), tak ve statistických počtech čtenářů, výpůjček, poskytování knihovnických a informačních služeb, obnovy fondu aj.

Příspěvek zřizovatele byl v roce 2018 navýšen v důsledku nařízení vlády č. 168/2017 Sb. a nařízení vlády č. 340/2017 Sb., jimiž se měnily platové tarify zaměstnanců veřejného sektoru od 1. 11. 2017.

Knihovna je od roku 2002 příjemcem dotace na výkon regionálních funkcí (dále RF) z rozpočtu Kraje Vysočina. Výkon RF spočívá především v odborné poradenské činnosti pro profesionální knihovny (10 knihoven) a neprofesionální knihovny (135 knihoven) okresu Třebíč, dále budování fondu pro výměnné soubory distribuované do neprofesionálních knihoven, které kmenový fond kvůli finanční situaci svých obcí již nenakupují. RF zajišťují 4 pracovníci útvaru služeb knihovnám. *Podrobně viz Regionální funkce.*

Vybrané ekonomické ukazatele 2018

Knihovna v roce 2018 hospodařila s kladným hospodářským výsledkem ve výši 7 896,57 Kč.

(Zaokrouhleno na celé Kč)

Celkové výnosy	16 336 770 Kč
Celkové náklady	16 376 509 Kč
Hospodářský výsledek z hlavní činnosti	-39 739 Kč
Hospodářský výsledek z vedlejší činnosti	47 636 Kč

Neinvestiční příjmy

Příspěvky z rozpočtu zřizovatele	12 741 596 Kč
Příspěvky z rozpočtu zřizovatele – granty	132 000 Kč
Příspěvky z rozpočtu kraje – granty	0 Kč
Příspěvky z rozpočtu státu – granty	176 000 Kč
Příspěvky z rozpočtu Kraje Vysočina na výkon regionálních funkcí	2 345 700 Kč
Nadace ČEZ	20 000 Kč
Rezervní fond	120 000 Kč
Odpisy DHM a DNM	11 628 Kč
Tržby	789 846 Kč

Investiční příjmy

0 Kč

Vybrané náklady bez výkonu regionálních služeb

Knihy, časopisy, hudební CD, zvukové knihy	1 249 379 Kč
Všeobecný a hygienický materiál, pohonné hmoty, materiální spoluúčast ke grantovým projektům	126 228 Kč
Nákupy hmotného majetku a zařízení včetně spoluúčasti projektů	145 856 Kč
Energie, voda, plyn	813 734 Kč
Cestovné	19 832 Kč
Drobné opravy a údržba (elektro, výtahy, budova apod.)	74 804 Kč

Pohoštění a dary (spoluúčast grantů, akce knihovny)	56 130 Kč
Komunikace (telefony, poštovné, upomínky, sms služby čten.)	51 429 Kč
Ostatní služby nemateriální povahy	470 612 Kč
= zákonné revize, licenční a provozní poplatky, servisní služby, elektronické databáze, servis sw, odpady, malování, opravy podlah, mytí oken, školení zaměstnanců, spoluúčast k dotacím aj.	
Bankovní poplatky	16 968 Kč
Pronájem	0 Kč
Doprava	8 750 Kč
Nehmotný majetek (sw)	4 820 Kč
Platy	7 452 084 Kč
Náhrady za nemoc	49 718 Kč
Ostatní osobní náklady včetně spoluúčasti grantových projektů:	266 543 Kč
Zákonné sociální pojištění:	2 582 506 Kč
Zákonné sociální náklady – stravenky, FKSP, úrazové pojištění	302 896 Kč
Pojištění majetku	16 051 Kč
Náklady na výkon regionálních funkcí (podrobně viz Regionální funkce)	2 345 700 Kč

Dotace a nadační příspěvky GSZM, MK ČR a Nadace ČEZ	328 000 Kč
Knihovní fondy pro zdravotně postižené v roce 2018, MK K21	10 000 Kč
Osmičkový rok v třebíčské knihovně, MK K21	24 000 Kč
Po stopách Židů (i židů), MK K21	20 000 Kč
Interaktivní vzdělávání v knihovně, MK VISK3	72 000 Kč
Harmonizace rejstříků lokálních a národních autorit	50 000 Kč
Francouzský klub 2018, GSZM, podprogram Kultura	35 000 Kč
Bookstart aneb S knížkou do života	
GSZM, podprogram Kultura	47 000 Kč
Nadace ČEZ, Podpora regionů	20 000 Kč
Knihovna má zelenou, GSZM, podprogram Rodina a zdraví	30 000 Kč
Na Zemi i nad Zemí, GSZM, podprogram Ekologie	20 000 Kč

KNİHOVNÍ FONDY 2018

(bez výměnného fondu pro obecní knihovny regionu – viz kapitola Regionální funkce)

Nákup knihovního fondu a dalších dokumentů

Městská knihovna v Třebíči provádí nákup knihovního fondu u knihkupců, nakladatelů, na internetu a od dealerů zlevněných knih. Rabat u jednotlivých dodavatelů se v roce 2018 pohyboval v rozmezí od 23 do 30 %. Menší část fondu získává knihovna nákupem na knižních veletrzích.

V roce 2018 byla na nákup všech dokumentů plánována částka 1 200 000 Kč, během roku došlo k navýšení na konečnou částku 1 249 378,72 Kč převodem z rozpočtových kapitol vykazujících přebytek a další navýšení o 10 000 Kč ze státní dotace na nákup zvukových knih pro zrakově a zdravotně postižené v MP3 formátu.

Knihy a další druhy dokumentů	1 014 965,65 Kč
CD (audioknihy, hudební CD)	64 815,00 Kč
Dotace na MP3 zvukové knihy	10 000,00 Kč
Spoluúčast ke grantovým projektům	24 551,85 Kč
<u>Periodika (noviny, časopisy)</u>	<u>145 046,22 Kč</u>
Celkem	1 259 378,72 Kč

Zpracování knihovního fondu a periodik

Bylo zpracováno celkem 7 166 dokumentů, z toho:

- 6 115 knih,
- 354 CD a audioknih,
- 5 CD-ROM,
- 588 zvukových knih pro zdravotně postižené,
- 66 map,
- 8 hudebnin,
- 8 společenských her,
- 22 svazků převedeno z výměnného fondu.

Počet exemplářů titulů periodik (novin a časopisů)	288
Počet evidovaných jednotlivých čísel periodik	7 427

Revize knihovního fondu

V srpnu 2018 začala revize KF na neprofesionální pobožce Slavice, dokončena bude v roce 2019.

Odpisy knihovního fondu

V roce 2018 bylo odepsáno 5 657 dokumentů, většinou z důvodu opotřebení, duplicity a dlouhodobého nezájmu čtenářů.

Odpisy periodik

Z fondu novin a časopisů byl vyřazen a odepsán ročník 2014 s výjimkou regionálních periodik.

Odborné činnosti

Evidence knihovního fondu je vedena v elektronické formě v automatizovaném knihovnickém systému Clavius v mezinárodním formátu MARC21 a podle mezinárodních katalogizačních pravidel AACR2. Při zpracování dokumentů dodržována nová katalogizační pravidla RDA.

Tvorba národních autorit

Městská knihovna v Třebíči je zapojena do projektu harmonizace národních autorit. Hromadná harmonizace autorit proběhla v letech 2012 a 2013.

V roce 2018 bylo do naší databáze převzato 2 681 záznamů autorit, vytvořeno 9 záznamů nových autorit. Aktualizace záznamů probíhá 1x týdně.

Stav přístupového rejstříku lokálních autorit:

- výchozí stav k 1. 1. 2018: 124 326 záznamů, z toho 86 874 je označených jako autoritní, 6 084 edic, 452 regionálních záznamů autorit a nově 619 záznamů konspektu. Počet neharmonizovaných záznamů je 30 297, tj. cca 24,4 %.
- Stav k 31. 12. 2018: přístupový rejstřík autorit 132 607 záznamů, z toho je 93 460 záznamů označených jako autoritní, 6 084 edic, 619 záznamů konspektu a 439 regionálních autorit. Počet neharmonizovaných záznamů je 32 005, tj. cca 24,1 %.

Souborný katalog ČR – CASLIN

Budování souborného katalogu v Národní knihovně v Praze je výsledkem kooperace velkých knihoven ČR, při které knihovny vzájemně využívají on-line export dat (bibliografické záznamy) zpracovaných knih. V roce 2018 bylo přijato 3 453 záznamů monografií z MěK. Knihovna ze souborného katalogu čerpá data pro přibližně 60 % zpracovaných knih.

Školení a semináře

Celkový počet hodin na školeních a seminářích byl 123,5.

- supervize národních autorit,
- souborný katalog ČR CASLIN,
- akvizice,
- odborná školení,
- odborné konference,
- knižní veletrhy,
- semináře o současné severské, francouzské, italské, španělské a portugalské literatuře.

STATISTIKA JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ A POBOČEK 2018

Knihovna kromě tradičních výpůjčních a informačních služeb pořádala řadu kulturně vzdělávacích a vzdělávacích akcí pro dospělé a pro děti. Je napojena na národní knihovnické kampaně a na neknihovnické kampaně společenského a sociálního charakteru. Spolupracovala na kampaních místních společností a organizací – Muzeum Vysočiny Třebíč, Oblastní archiv Třebíč, Oblastní charita Třebíč. Poskytla prostory pro odborné přednášky a akce různých zájmových skupin, výstavy a kampaně.

→Ústřední knihovna, Hasskova ulice, Vnitřní město

Ústřední knihovna soustřeďuje odborné knihovnické služby pro všechny kategorie čtenářů pod hlavičkou **útvary služeb čtenářům**, dále je sídlem **útvary ředitele, ekonomického útvaru a útvaru služeb knihovnám regionu Třebíč**.

→Útvar služeb čtenářům koordinuje práci všech oddělení a poboček knihovny:

- Oddělení pro dospělé čtenáře
- Studovna a čítárna periodik,
- Internetová studovna a učebna, přízemí ústřední knihovny,
- Hudební oddělení a společenský sál, 2. patro ústřední knihovny,
- Dětské oddělení, 3. patro ústřední knihovny,
- Pobočka Modřínová, Modřínová ul. 595/9,
- Pobočka Borovina, Okružní 961/1,
- Neprofesionální pobočky Budíkovice, Pocoucov, Ptáčov, Račerovice, Slavice, Sokolí
- Výpůjční místa Domov pro seniory Koutkova a Kubešova, Domov pro seniory Manž. Curieových.

→→ Oddělení pro dospělé čtenáře

Čtenáři	2 953
Výpůjčky	123 225
Návštěvníci	98 899
Akce	213
Návštěvníci akcí	7 263

Kromě obvyklých knihovnických a informačních služeb oddělení pro dospělé zajišťovalo řadu souvisících odborných činností:

- spolupráce se středními školami a základními školami,
- specifické služby pro osoby sociálně nebo zdravotně znevýhodněné a organizace s tímto zaměřením,
- donášková služba,
- besedy, exkurze, informační pomoc a lekce,
- počítačové kurzy,
- výstavy,
- propagační činnost (měsíční přehledy, letáky, vývěsky, plakáty k akcím, aktualizace webových stránek),
- odborná pomoc knihovnám v místních částech, které fungují na principu neprofesionálních obecních knihoven,
- denní aktualizace databáze článků z regionálních periodik,
- budování specializovaného fondu regionální literatury a periodik,
- zpracování bibliografie,
- udržování a revize fondu novin a časopisů.

→→ Studovna a čítárna

Návštěvníci	1 761	čítárna
	71	internet

Výpůjčky	4 962	
Rešerše	16	
VPK	1	elektronická dodávka dokumentů služba dočasně přerušena ze strany dodavatele z důvodu autorskoprávních
Přístupy do externích databází	183	Anopress, ASPI, Ptejte se knihovny
Analytický popis článků	284	
Validace účtů Moje ID	37	

Studovna zajišťovala objednávky periodik (noviny a časopisy) pro všechna ostatní oddělení a pobočky, vedla agendu docházky a reklamace periodik, monitoring zpráv o knihovně v tisku, prováděla výběr a zpracování článků z regionálních periodik do vlastní databáze.

Studovna a prezenční čítárna periodik je specializované pracoviště pro řešení služeb nad rámec základní výpůjční služby:

- zpracování rešerší na objednávku čtenářů,
- vstupy do externích licencovaných databází,
- elektronické služby vzdálených knihoven a knihovnických portálů,
- Virtuální polytechnická knihovna, Národní technická knihovna. Objednávky elektronických nebo tištěných kopií článků z českých i zahraničních převážně technických periodik z fondu NTK a dalších odborných a vysokoškolských knihoven ČR,
- Anopress, přístup do databáze článků z českých periodik, rozhlasu a vybraných médií,
- ASPI – přístup do databáze sbírek zákonů ČR a SR, legislativy, judikatury a právní literatury,
- on-line přístup do databází předplacených periodik,
- poradenství internetových služeb,
- PC kurzy pro veřejnost,
- analytický popis článků do celostátních databází,
- Ptejte se knihovny,
- internet pro klienty Úřadu práce,
- vstup do Jednotné informační brány, katalogů Národní knihovny, digitálních archivů,
- evidence a katalogizace brožur,
- nově od roku 2017 je validačním pracovištěm internetových účtů Moje ID.

→ → Internetová studovna

Návštěvníci **10 398** z toho 5 490 návštěvníci internetu

Internetová studovna je vybavena 12 počítači s přístupem na internet a je také PC učebnou. Kromě přístupu k počítačům a poskytování odborné pomoci v přístupu na internetové aplikace je pracoviště specializováno na zajišťování MVS (meziknihovní výpůjční služby), kopírování pro čtenáře i veřejnost na základě živnostenského oprávnění a zároveň je tiskovým centrem pro knihovnu.

Služby internetové studovny

MVS pro vlastní čtenáře z jiných knihoven	žádáno 91 / realizováno 85
MVS čtenářům jiných knihoven	žádáno 259 / realizováno 247
Tržby za kopírování a tisk:	144 365 Kč

→ → Hudební oddělení a zvuková knihovna

Návštěvníci **740**
Výpůjčky hudebních CD, audioknih **5 608**
a zvukových knih

Oddělení zajišťuje půjčování zvukových dokumentů:

- hudební CD, dostupné všem čtenářům,
- audioknihy, dostupné všem čtenářům

- zvukové knihy ve formátu MP3 nebo na magnetofonových kazetách (starší fond), dostupné zrakově a zdravotně znevýhodněným se specifickým postižením, které znemožňuje čtení klasických knih. Pro poskytnutí služby je třeba potvrzení očního nebo příslušného odborného lékaře.
- Oddělení realizovalo celorepublikový seminář „Zvukové knihovny v roce 2018“ pro odborné pracovníky zvukových knihoven. Program byl zaměřen na služby zrakově a zdravotně postiženým, kteří využívají nejen zvukovou knihovnu, ale i další služby přizpůsobené této specifické skupině.

→→ Dětské oddělení

Čtenáři	2 180
Výpůjčky	62 136
Návštěvníci	49 651
Akce	549
Návštěvníci akcí	14 239

Kromě výpůjční a informační činnosti byl základ práce dětského oddělení ve spolupráci se školami. Oddělení realizovalo besedy a akce pro 14 mateřských škol, 6 základních škol z Třebíče, 14 ZŠ z obcí v okrese Třebíč a internát pro děti se specifickými potřebami. **Denně se na dětském oddělení dopoledne konají 3 až 4 akce pro školní třídy.**

Pravidelné výměny knih probíhaly se 72 třídami ZŠ a MŠ. Oddělení zajišťovalo služby pro čtenáře v Domově pro seniory Koutkova – Kubešova, kde obsluhuje 36 čtenářů.

Oddělení bylo nositelem projektů **Po stopách Židů (i židů)**, (MK ČR, Knihovna 21. století, podrobně s. 20) a projektu **Bookstart aneb S knížkou do života** (GSZM 2018, podprogram Kultura, podrobně s. 24), podílelo se na projektu Knihovna má zelenou (GSZM, podprogram Rodina a zdraví, podrobně s. 27).

Dětské oddělení dále spolupracovalo s odbornými a zájmovými organizacemi na regionální a národní úrovni, zapojilo se do národních kampaní na podporu četby dětí (Březen – měsíc čtenářů, Noc s Andersenem, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu, Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, Pasování prvňáčků na čtenáře). Mimo knihovnické projekty a kampaně denně realizovalo besedy pro školy, výtvarné dílničky, kvízy, soutěže, výstavy dětských výrobků a akce v rámci kampaní vyhlášených Zdravým městem Třebíč.

Vybrané aktivity:

- Zamilovaná knihovna – výstava a akce k svátku sv. Valentýna
- Čtenářský klub z Myslibořic – literární besedy – Komiks, Aprílová škola, Fantasy
- Magnesia Litera – zapojení do hlasování o nejlepší knihu roku
- Akce pro internát speciální školy
- Akce pro Klub naděje pod odd. sociálně právní ochrany dětí
- Akce pro družinu Bartušková
- Rychlé šípy slaví 80 let
- Anketa SUK – Čteme všichni, o nejoblíbenější knihu pro děti a mládež
- Už jsem čtenář - Knížka pro prvňáčka
- Týden čtení dětem – Celé Česko čte dětem
- Skautská pošta
- Fantastická noc
- Apotéka – velký příběh malých bylin – původní muzikál ZŠ T. G. Masaryka
- Týden knihoven
- Pasování prvňáčků na čtenáře
- Den pro dětskou knihu
- Zpracování nových besed a jejich realizace pro MŠ a ZŠ

PROJEKTY A GRANTY 2018

PROJEKTY PRO VEŘEJNOST A ODBORNÉ PROJEKTY PRO KNIHOVNU

V roce 2018 knihovna podala 10 samostatných grantových žádostí a 1 žádost jako člen národního konsorcia uživatelů databázových služeb. Podpořeno bylo 9 projektů, z toho projekt Bookstart získal podporu dvou dotačních programů.

Celková částka získaných prostředků činila 328 000 Kč.

Dotační programy a celkové dotační částky:

Ministerstvo kultury ČR, Knihovna 21. století	54 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR, VISK3	72 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR, VISK9	50 000 Kč
Grantový systém Zdravého města Třebíče	132 000 Kč
Nadace ČEZ	20 000 Kč

Knihovna se v projektech orientuje na kulturní a vzdělávací akce pro děti i dospělé a pro všechny sociální skupiny. Díky realizaci malých projektů dosahuje v rámci ČR jedny z nejlepších výsledků:

- více jak 2x vyšší počet registrovaných čtenářů do 15 let (69,15 % oproti průměru 32,97 % v ČR),
- celkový počet čtenářů je o 31 % vyšší (21,98 % proti průměru 16,79 % v ČR)*.

**(Data za rok 2017 podle výsledků projektu Benchmarking knihoven – Měření výkonů v knihovnách, srovnání skupiny 33 knihoven v obcích o velikosti 20 000 – 40 000 obyvatel.). Data za rok 2018 budou známa a zveřejněna v červnu nebo červenci 2019.*

Kulturně vzdělávací projekty pro veřejnost

1. Osmičkový rok v třebíčské knihovně

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století:	24 000 Kč
Knihovna:	32 742 Kč
Celkové náklady:	56 742 Kč

Počet akcí:	28
Účastníci:	1 566

Projekt průběžně připomínal významná výročí roku 2018 i výročí významná pro město Třebíč – vznik samostatné Československé republiky a období první republiky, rok 1948 a následné poúnorové události, rok 1968, rok 1993, rozdělení Československé republiky a vznik samostatných států.

Řada přednášek byla zaměřena na třebíčský region, na konkrétní události spojené s výročím a jejich důsledky pro vývoj Třebíčska nebo ČR.

Podrobně str. 17.

2. Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké 2018

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století:	10 000 Kč
Knihovna:	17 470 Kč
Celkové náklady:	27 470 Kč

Počet návštěv čtenářů zvukových knih 2018:	223
Počet výpůjček 2018:	3 414

Pokračující projekt z přechozích let byl určen na nákup zvukových knih ve formátu mp3, nosiče zvukových knih a jejich popis v Braillově písmu. Zvukové knihy jsou určeny výhradně pro čtenáře, kterým jejich postižení znemožňuje čtení běžných knih a tiskovin. Bylo zakoupeno 216 nových titulů zvukových knih (301 mp3 souborů) a 300 ks příslušných CD nosičů a obalů.

K 31. prosinci 2018 měla Městská knihovna v Třebíči ve svém fondu 2 962 titulů zvukových knih ve formátu mp3.

Samostatnou součástí projektu byl 20. ročník pracovních seminářů pořádaných v Třebíči pro knihovníky zvukových knihoven v ČR. V roce 2018 se konal 9. a 10. dubna.

Podrobně str. 20.

3. Po stopách Židů (i židů)

Ministerstvo kultury ČR, program Knihovna 21. století:	20 000 Kč
Knihovna:	22 004 Kč
Celkové náklady:	42 004 Kč
Počet akcí:	17
Účastníci:	749

Cílem projektu bylo pomoci žákům prostřednictvím přednášek, procházek s návštěvami památek a s pomocí dalších zážitkových aktivit pochopit, jak důležité je pro charakter jejich rodného města staleté působení židovské komunity. Dozvěděli se o historii tohoto etnika, jaký je rozdíl mezi Židem a židem, jaké mají svátky, tradice apod.

Podrobně str. 20

4. Francouzský klub 2018

GSZM Třebíč, podprogram Kultura:	35 000 Kč
Knihovna:	36 677 Kč
Celkové náklady:	71 677 Kč
Počet akcí:	14
Účastníci:	524

10. ročník dlouhodobého projektu knihovny na téma francouzské kultury, literatury a divadla, společnosti, studia a cestování.

Podrobně str. 22.

5. Bookstart aneb S knížkou do života

GSZM Třebíč, podprogram Kultura:	47 000 Kč
Nadace ČEZ, Podpora regionů:	20 000 Kč
Knihovna:	28 065 Kč
Celkové náklady:	95 065 Kč
Počet akcí:	108
Účastníci:	3 499

Pilotní ročník celonárodní kampaně na podporu zájmu rodin o čtenářskou výchovu nejmenších dětí.

Podrobně str. 24.

6. Knihovna má zelenou

GSZM Třebíč, podprogram Rodina a zdraví:	30 000,00 Kč
Knihovna:	58 048,80 Kč
Celkové náklady:	88 048,80 Kč
Počet akcí:	75
Účastníci:	3 158

Projekt realizoval vzdělávací a volnočasové aktivity pro vybrané cílové skupiny i nejširší veřejnost. Akce probíhaly v ústřední budově a na pobočkách Borovina a Modřínová, zajišťovány byly externími lektory i knihovnicemi Městské knihovny v Třebíči.

Podrobně str. 27.

7. Na Zemi i nad Zemí

GSZM Třebíč, podprogram Ekologie:	20 000,00 Kč
Knihovna:	26 330,95 Kč
Celkové náklady:	46 330,95 Kč
Počet akcí:	25
Účastníci:	762

Předmětem projektu byl soubor přednášek v kombinaci cestování – studium – ekologie – ochrana životního prostředí – ochrana ohrožených zvířat.

Podrobně str. 32.

Odborné knihovnické projekty

8. Přístup do komerčních databází Anopress a ASPI

Knihovna: 14 762 Kč

Projekt podává Národní knihovna pro konsorcium knihoven ČR. Konsorcium je příjemcem dotace, která ve výši 2/3 ročních nákladů zajišťuje jeho členům, mezi nimi i Městské knihovně v Třebíči, přístup do komerčních mediálních databází Anopress a právní databáze ASPI.

Anopress je archiv médií (noviny, časopisy, TV, rozhlas aj.). ASPI je systém právních informací s možností vyhledávat zákony, judikaturu, právní literaturu aj. podle mnoha hledisek s propracovaným systémem vzájemných odkazů. Producentem databáze je firma Wolters Kluwer ČR, a.s.

Knihovna poskytuje přístup do těchto databází prostřednictvím knihovníka.

9. Interaktivní vzdělávání v knihovně

Ministerstvo kultury ČR, program VISK3: 72 000,00 Kč

Knihovna: 36 751,89 Kč

Celkové náklady: 108 751,89 Kč

Cílem projektu bylo pořízení audiovizuální techniky, která umožní moderní formu výuky a školení při pořádání interaktivních besed knihovníků pro mateřské, základní a střední školy, projekce prezentací přednášek a kulturně-vzdělávacích akcí pořádaných knihovnou pro veřejnost.

10. Harmonizace rejstříků lokálních autorit

Ministerstvo kultury ČR: 50 000 Kč

Knihovna: 29 180 Kč

Celkové náklady: 79 180 Kč

Projekt umožnil pokračovat v harmonizaci rejstříků národních a lokálních autorit. Při realizaci byly odstraněny rozsáhlé duplicity způsobené retrokatalogizací fondu v malých obecních knihovnách prostřednictvím systému Clavius REKS. Lokální záznamy byly nahrazeny autoritními.

1 / Osmičkový rok v třebíčské knihovně

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/osmickovy-rok-v-trebicske-knihovne/>

Ministerstvo kultury ČR:	24 000 Kč
Knihovna:	32 742 Kč
Celkové náklady:	56 742 Kč

Cílem projektu je připomenout významná celorepubliková výročí roku 2018, konkrétně výročí a události vztahující se 1918 – 1938 (tzv. první republika), 1948, 1968 a 2013. Při akcích projektu se často do témat promítala i regionální tematika a důsledky pro Třebíčsko. Některá výročí se pak týkala výslovně regionu, neboť měla pro vývoj Třebíče a okolí velký význam.

Přehled výročí a akcí projektu

Téma: ROK 1468. BITVA O TŘEBÍČ

Tragický rok 1468 v dějinách Třebíče

Bitva o Třebíč 12. května - 9. června 1468 byla jednou z bitev v česko-uherských válkách. Po skončení bylo město Třebíč na několik let zničeno a bitva byla jednou z příčin zániku zdejšího kláštera.

Přednášel: PhDr. Rudolf Fišer, CSc., třebíčský historik a pedagog. Zaměřuje se na dějiny středověku, je autorem řady regionálních publikací. Historická práce Rudolfa Fišera významně přispěla k zapsání třebíčských památek na prestižní seznam UNESCO.

Téma: ROK 1918 - 1938. VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY A OBDOBÍ PRVNÍ REPUBLIKY

Fenomén Masaryk

Tomáš Garrigue Masaryk - fenomén našich dějin 20. století bude představen v přednášce doc. PhDr. Michala Stehlíka, Ph.D., hlavního autora stejnojmenné výstavy Národního muzea. Poznáme jedinečnost osobnosti i neznámé kapitoly ze života prvního československého prezidenta.

Přednášel: Doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D., český historik a slovakista, působí na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, v letech 2006 až 2014 děkan FF UK. Zabývá se českými dějinami 20. století. Je náměstkem ředitele Národního muzea.

Osobnosti Třebíčska roku 1918

Přednáška zaměřená na osobnosti, které spoluvytvářely a ovlivňovaly politický i společenský život našeho regionu v roce 1918.

Přednášela: Mgr. Jitka Padrnosová Ph.D., archivářka a regionální historička, pracuje ve Státním okresním archivu Třebíč.

Knížní kultura v období první republiky

Přednáška o knižní a nakladatelské kultuře první republiky - československé literární časopisy i významné nakladatelské domy, ze kterých se v prvorepublikové době stávala i důležitá centra kulturně-společenského života.

Přednášel: PhDr. Eduard Burget, Ph.D. Pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. Zaměřuje se na dějiny 19. a 20. století, zejména kulturní dějiny (vztah literatury, výtvarného umění a politiky) přelomu 19. a 20. století, první republiky a období po roce 1945.

Životní styl a móda první republiky

Když se řekne první republika, většině lidí se vybaví především elegantně oblečení lidé s galantním chováním, děti, které si vážily rodičů, obchodníci, kteří si vážili zákazníků, ženy se osamostatňovaly, zkrátily si sukně, ustříhly si vlasy a začaly sportovat. ... Co je mýtus a co skutečnost?

Přednášela: Mgr. Sylvie Zouharová Dyková, kurátorka sbírek Technického muzea v Brně. Jejím dlouhodobým zájmem je sbírání dobových materiálů-časopisů, oděvů a doplňků nejen z období první republiky. Stála u zrodu sekce Elegantních dam a slečen v Klubu policejní historie Brno a Salonu první republiky. Salon se zabývá dobovou módou počátku 19. století až po 70. léta 20. století. Specializujeme se především na historii odívání a životního stylu v období tzv. první republiky (1918 – 1939).

Po stopách republiky, výstava, 15. května - 18. července 2018

Výstava mapující historické události v Třebíči a blízkém regionu od vzniku Československé republiky v roce 1918 do roku 1993. Vystaveny byly dobové fotografie a další archiválie, předměty dokazující změny v běžném životě společnosti během uplynulých 100 let. Spolupořadatelé výstavy byli kromě Městské knihovny v Třebíči také Státní okresní archiv Třebíč, Muzeum Vysočiny Třebíč a Československá obec legionářská.

Tramenské písničky první republiky

Slavnou éru prvorepublikového trampingu na Jihlavě a Oslavě, krásných řekách Třebíčska (řeky našeho regionu) provází řada tramenských písniček. Dvě vystoupení se konala v ústřední budově a na pobočce Modřínová.

Účinkovali: **Dvorkaři**, trebičské amatérské sdružení

Vznik Národní gardy a následná mobilizace v roce 1938

Národní gardy vznikaly v Československu oficiálně od roku 1935. Úkolem těchto občanských polovojenských organizací bylo pomáhat armádě v době mobilizace či války, jejíž vypuknutí bylo v polovině 30. let rok od roku reálnější. V Třebíči v letech 1936-1938 byla Národní garda velice aktivní, konala spoustu cvičení a účastnila se i každé významné události v kraji.

Přednášel: Zdeněk Prukner, amatérský badatel z Třebíče, zabývá se historií regionu, člen Spolku historie letectví Třebíč.

Karel Čapek

Karel Čapek patřil k předním osobnostem první republiky. Jeho vztah k prezidentu Masarykovi je známý. Oba muže pojil nejen podobný názor na politiku, kulturu a filozofii, ale i aktivní přístup k životu. Po mnichovské konferenci byla proti Karlu Čapkovi vedena nenávislná kampaň na stránkách pravicového tisku. Jeho smrt 25. prosince 1938 a pohřeb se staly smutnou tečkou první republiky. Česká literatura tehdy ztratila dodnes světově proslulého autora. Dvě přednášky byly určeny pro studenty a veřejnost. *Přednášela: Kristina Váňová, v roce 1994 zakládající členka Nadace Čapkova Strž. V letech 2009 -2015 předsedkyně Společnosti bratří Čapků, za jejího působení se rozšířila propagace odkazu bratří Čapků i do zahraničí. Od roku 1995 je ředitelkou Památníku Karla Čapka ve Strži.*

Život a doba spisovatele Karla Čapka, výstava, září 2018

Výstava zapůjčená Památníkem Karla Čapka ve Staré Huti. Doprovodným programem bylo promítání dokumentu Slovensko bratří Čapků.

Vojenské hraniční objekty a opevnění jihozápadní Moravy

S koncem první republiky a hrozícím nástupem fašismu souvisí také budování opevnění na našich hranicích. Přednáška Miloslava Svitáka se bude týkat československého předválečného opevnění na rakouské hranici, která je našemu regionu nejbližší.

Přednášel: Miloslav Sviták, autor knih o vojenském opevnění. Klade si za cíl seznámit veřejnost s československou předválečnou armádou, opevněním a s principy obrany Československa na podzim 1938. Člen Klubu vojenské historie 29. pěšího pluku plk. J. J. Švece. V létě 1993 rekonstruoval objekt lehkého opevnění nedaleko obce Klášter a později jej zpřístupnil jako Muzeum čs. opevnění Klášter.

Téma: ROK 1948 A POÚNOROVÉ UDÁLOSTI

Stanislav Huňáček – první úlet dopravního letadla za železnou oponu

Příběh excelentního pilota, trebičského rodáka, který létal v RAF a kvůli hrozící perzekuci opustil svou vlast. Stalo se tak v dubnu 1948 při historicky prvním únosu dopravního letadla po komunistickém převratu.

Přednášela: Mgr. Eva Pokorná, pedagožka, autorka knihy Šest statečných, která zachycuje osudy šestice odvážných pilotů z Třebíče v RAF.

Akce Kámen

Poúnorové události přinesly odchod řady významných politiků, novinářů, spisovatelů, umělců a představitelů armády do exilu. StB proti těm československým občanům, kteří se po únoru 1948 snažili odejít bez vědomí komunistických úřadů do zahraničí, vytvořila provokační metodu označovanou jako

akce Kámen (Kameny). První vynucený převod se uskutečnil 23. dubna 1948. Odhalením pozadí akce Kámen se zabývá několik knih Václavy Janděčkové, se kterou se uskutečnily dvě besedy pro školy a veřejnost.

Přednášela: Ing. Václava Janděčková, členka Českého centra Mezinárodního PEN klubu, spisovatelka, nositelka ceny v oboru literatury faktu, publicistka a badatelka. Věnuje se historickému výzkumu s cílem odhalovat a mapovat nezákonné praktiky komunistického režimu po únoru 1948. Autorka knihy Kauza Jan Masaryk (nový pohled): Doznání k vraždě a tajný přešetřovací proces StB z let 1950–1951. V roce 2018 uplynulo od smrti Jana Masaryka 70 let.

Téma: ROK 1968 A PRAŽSKÉ JARO

Rok 1968 na Třebíčsku

Jak zasáhly události pražského jara náš region? Co podstatného se na Třebíčsku událo? *Přednášel: Mgr. Petr Jičínský, archivář a historik, autor regionálních publikací v oboru z oblasti západní Moravy. Archivář Státního okresního archivu Třebíč, pracoviště Moravské Budějovice, zaměřuje se na regionální dějiny zejména 20. století.*

Nová vlna v kultuře 60. let. 6. února

Československá nová vlna je pojem používaný pro generaci československých filmových scenáristů a režisérů začínajících tvořit v 60. letech 20. století. Hnutí skončilo nástupem normalizace počátkem 70. let. Velmi důležitým atributem filmů 60. let byl odpor proti šedému průměru doby a snaha dělat umění jinak. *Přednášel: Mgr. Jaroslav Dejl, pedagog, ředitel třebíčské základní školy, divadelník. Po roce 1992 významně přispěl ke vzniku a podílel se na pořádání národní přehlídky Divadelní Třebíč, jejímž byl po všechny další ročníky invenčním ředitelem. V průběhu let člen porot mnoha významných přehlídek, člen poradního sboru pro dětské divadlo.*

Exilová a samizdatová literatura

Další emigrační vlna přišla po 21. srpnu 1968 na základě invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Do exilu odešla i řada spisovatelů. Jak se jejich práce neoficiálně šířily a jak se dostávaly ke svým čtenářům, to se dozví studenti a veřejnost z přednášek pedagoga Aleše Římana. Dvě přednášky. *Přednášel: Mgr. Aleš Říman, pedagog Gymnázia Havlíčkův Brod. Díky svým erudovaným přednáškám je oblíben nejen mezi studenty, kteří jej nominovali na Zlatého Ámose, ale také mezi třebíčskými posluchači, kteří se jeho přednášek v knihovně mnohokrát zúčastnili.*

Téma: ROK 1993, ROZDĚLENÍ ČESKOSLOVENSKA A VZNIK DVOU SAMOSTATNÝCH STÁTŮ

ČESKO-SLOVENSKÝ DEN

V roce 2018 uplynulo 25 let od rozpadu společného státu Čechů a Slováků. I nadále ale zůstávají národy, které mají nejen společnou minulost, ale jsou si v mnoha ohledech blízko – připomněli jsme si slovenštinu, slovenské pohádky a literaturu a kulturu obecně.

Program Česko-slovenského dne

Rozprávky i básničky pro všechny dětičky

Vystoupení dětí s pásmem českých a slovenských básniček.

Slovenské pohádky

Beseda knihovnic pro děti o známých slovenských pohádkách.

Představení Divadla Agadir: Peter Mišák: Rút

Dvojjazyčné pásmo poezie slovenského básníka plnilo myšlenku česko-slovenské literární spolupráce. V dramatické podobě představilo monotematickou básňovou sbírku Rút, fiktivní dialog s jedním z nejvýraznějších starozákonních příběhů, který zneklidňuje lidstvo po celá staletí.

Účinkovalo: Divadlo hudby a poezie AGADIR, založené v roce 1965 a působící na Moravě nepřetržitě přes 50 let. Sdružuje lidi, kteří mají rádi hudbu a novodobou literaturu a chtějí se o svou radost podělit s ostatními. Spolupracuje s Českým centrem Mezinárodního PEN klubu. Formou scénického čtení s názvem "Agadir uvádí..." představuje současné autory a těm dosud nezavedeným pomáhá proklubat se na svět.

Dvorkaři: Pásmo písní českých i slovenských

Ve vystoupení třebíčského hudebního sdružení tentokrát zazněly písně české i slovenské.

Jánošiči s těžkou hlavou

Beseda s autorem knihy. Proč slovenský národní hrdina Juraj Jánošík nejspíš nikdy neochutnal halušky? Proč je z Košic blíž do Prahy než do Bratislavy? Kolik salaší přežívá v horách na prahu nového století? A proč euro kazí servírkám postavu? Mnoho podobných otázek a odpovědí přináší reportéřské dílo Lubomíra Smatany, které je patrně prvním seriózním průřezem života našich sousedů na Slovensku. *Přednášel: **Lubomír Smatana**, rozhlasový reportér. Narodil se na Slovensku, vyrostl ale v Horním Slavkově. V letech 2006–2010 působil jako stálý zpravodaj Českého rozhlasu na Slovensku. Je autorem knihy **Jánošíci s těžkou hlavou**, která reportážním způsobem vykresluje realitu současného Slovenska, čtenáře zavádí do různých míst a seznamuje netradičním způsobem s životem lidí.*

Doprovodný program:

Občerstvení s typicky českými a slovenskými pochutinami, výstavka knih ve slovenštině a knih s tematikou Slovenska z fondu MĚK v Třebíči, bibliografie na téma Slovensko a slovenská literatura.

2 / Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké 2018

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/zvukove-knihy-v-roce-2018_4104/

Ministerstvo kultury ČR:	10 000 Kč
Knihovna:	17 470 Kč
Celkové náklady:	27 470 Kč

Pokračující projekt z přechozích let byl určen na nákup zvukových knih ve formátu mp3, nosiče zvukových knih a jejich popis v Braillově písmu. Zvukové knihy jsou určeny výhradně pro čtenáře, kterým jejich postižení znemožňuje čtení běžných knih a tiskovin.

Projekt zahrnoval:

- platbu paušálního poplatku na nákup nových a obnovených titulů zvukových knih z KTN K. E. Macana v Praze
- nákup nosičů CD a obalů pro zvukovou knihu
- nákup samolepící ALU folie A6 pro popis CD Braillovým písmem
- honorářové náklady za označení zvukových knih v Braillově písmu
- zajištění semináře pro pracovníky zvukových oddělení knihoven ČR

Statistika roku 2018

- z Digitální knihovny KTN bylo staženo 301 souborů mp3, tj. 216 titulů zvukových knih.
- bylo koupeno 300 nosičů a obalů pro zvukové knihy
- k 31. prosinci 2018 měla Městská knihovna v Třebíči ve svém fondu 2 962 titulů zvukových knih ve formátu mp3. V uvedeném roce si 223 návštěvníků půjčilo 3 414 zvukových knih.
- Každoroční odbornou součástí projektu je seminář pro pracovníky zvukových oddělení knihoven z celé ČR. 20. Jubilejní ročník byl dvoudenní a proběhl 9. a 10. dubna 2018. Na nákladech semináře se významnou částkou podílela KTN.

3 / Po stopách Židů (i židů)

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/po-stopach-zidu-i-zidu/>

Ministerstvo kultury ČR:	20 000 Kč
Knihovna:	22 004 Kč
Celkové náklady:	42 004 Kč

Třebíče se téma holocaustu hluboce dotýká. Už od středověku ve městě vedle křesťanského obyvatelstva žila početně i společensky významná populace židovských obyvatel. Konec respektovanému soužití učinily hromadné transporty v květnu 1942. Zemřelo 1 371 Židů a vrátila se necelá desítka. Židovská obec již v Třebíči nebyla obnovena a čtvrti, které se díky umístění za mostem přes řeku Jihlavu vždy říkalo Zámostí, hrozil zánik v podobě panelákového sídliště. Zvrat nastal po listopadu 1989. Třebíč začala usilovat o obnovení židovské čtvrti Zámostí a tato snaha vyvrcholila v srpnu 2003 zápisem židovských památek na seznam kulturního a historického dědictví UNESCO spolu s bazilikou sv. Prokopa.

Židovská tematika je tak nedílnou součástí života města. Současnost židovské čtvrti Zámostí je ve znovuožívování lokality pro trvalé bydlení, budování infrastruktury, služeb a kultury při zachování co nejuvěrnější podoby jednotlivých objektů či souborů staveb.

Cílem projektu bylo sdělit důležitá a zajímavá fakta dětem a mladé generaci zážitkovou formou - přednáškami, procházkami, návštěvami památek. Děti měly podněty k tomu, aby pochopily, jak důležité pro charakter jejich rodného města je staleté působení židovské komunity.

Akce projektu

Svátek nekvašených židovských chlebů (Pesach)

Besedy o jednom z nejdůležitějších židovských svátků a zároveň jedním z nejstarších vůbec. Povídání bylo spojeno s ochutnávkou macesů.

*Přednášela: **Dagmar Juráňová**, odbornice na židovskou kulturu, pracuje jako vedoucí turistického centra Městského kulturního střediska Třebíč, hlavní pořadatelka festivalu židovské kultury Šamajim.*

Za tajemstvím židovských pohádek a legend

Židovské pohádky a legendy přinášejí zábavu i poučení. Dobrý skutek je v nich vždy bohatě odměněn, lež a nespravedlnost jsou potrestány. Ožívají v nich prorok Eliáš, krásná Ráchel a další pohádkové postavy, a to i díky překrásným ilustracím trebičského ak. mal. Josefa Kremláčka (†2015).

Četly a přednášely knihovnice dětského oddělení, stálá aktivita knihovny.

Terezínské ghetto

Besedy s autorkou Veronikou Válkovou. Hlavní hrdinkou knihy je Bára, která putuje časem a náhodou se ocitne ve druhé světové válce v naprosto pustém městě, kam Hitler sváží Židy z celých Čech v Terezíně.

*Přednášela: **Veronika Válková**. Vystudovala latinu a historii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, působí jako učitelka na víceletém gymnáziu. Spolupracuje při vydávání učebnic a vydává beletrii pro děti. Jejím nejznámějším fantasy počinem je dnes již kultovní série Wetemaa.*

Tajemný golem

Příběh o Golemovi se odehrál na konci 16. století, kdy v české zemi vládl císař Rudolf II. V té době byla Praha plná mudrců, učených šarlatánů i prachsprostých podvodníků. Mnoho z nich toužilo vyrobit umělou bytost – homunkula.

*Přednášela: **Lucie Seifertová**, významná ilustrátorka a autorka knih se zaměřením na historii.*

Za devítimetrové lepoprelo „Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí“ získala cenu Magnesia Litera za nejlepší dětskou knihu roku 2003. Dále také Zlatou stuhu za nejlepší populárně naučnou knihu pro mládež a Zlatou pečeť za nejlepší polygrafický počín roku.

Go - Go - Go - Golem

Výtvarná dílna.

Antonín Kalina

Publikace „Antonín Kalina“ přibližuje život a osudy trebičského rodáka a držitele ocenění Spravedlivý mezi národy, který za 2. světové války zachránil v koncentračním táboře Buchenwald více než 900 dětí před smrtí.

*Přednášela: **Aneta Chytková**, autorka knihy „Antonín Kalina“, studentka trebičského gymnázia. Navzdory svému mládí (nebo možná díky němu) se pustila ve své studentské vědecké práci do tématu, které do té doby veřejnosti předkládal výhradně známý publicista Stanislav Motl. Osobní setkání s Motlem ji inspirovalo, ale „její“ Kalina není ten „Motlův“. Šla vlastní cestou, pátrala v archivech, setkávala se s pamětníky, mimo jiné s Kalinovou vnučkou a jedinou přímou příbuznou Alexandrou Bodamer. Vycházela ze vzpomínek synovce Antonína Kaliny Jaromíra Slavíka nebo neteře Nadi Šinoglové. V Státním okresním archivu, kde jí pomocnou ruku podala archivářka Jitka Padrnosová, se jí podařilo objevit i vzpomínky sepsané po válce samotným Antonínem Kalinou. Výsledkem je práce, která dokázala uspět v soutěži Středoškolská odborná činnost. Ta je určena talentovaným středoškolákům, kteří se utkávají v osmnácti různých vědních oborech. Pro Anetu Chytkovou je tím oborem historie, jejímuž studiu by se chtěla po gymnáziu dál věnovat.*

LiStOVÁNÍ: Už je tady zase

Hra z cyklu scénického čtení LiStOVÁNÍ. Léto 2013. Na zanedbaném plácku uprostřed Berlína se probudí Adolf Hitler. V nejhlubším míru, bez své strany, bez svých věrných, bez Evy. Sám a sám v moři přistěhovalců. 66 let po své domnělé smrti uvízne v přítomnosti a proti vší pravděpodobnosti zahájí novou kariéru – v televizi! A nakonec – jak jinak – zamíří i do politiky! Jeho heslem se stane boj proti rychlé jízdě a psím exkrementům na chodnících. Hořká politická satira ukazuje současné Německo jako

cynickou společnost, kterou žene kupředu touha po úspěchu a která se navzdory desetiletím demokracie nebrání demagogům nejhrubšího zrna.

Účinkovali: Alan Novotný, Lukáš Hejlík

Zaostřeno na židovské památky

Fotografická soutěž na téma „udělej si selfíčko s židovskou památkou“.

Cesty časem. Proměny města Třebíče

Návštěvy expozice autora Doc. PhDr. Michala Stehlíka, PhD., jsou zacíleny na všechny věkové kategorie dětí a mládeže. Tématika trebičské historie s akcentem na tradiční a ve městě středověká řemesla provozovaná židovským obyvatelstvem je zpracována s použitím interaktivních prvků, umožňujících návštěvníkům aktivní spolupráci. Židé se díky své pracovitosti a vynalézavosti často stávali hybnou silou v řemeslném a později v průmyslovém rozvoji města – vzkvétal kožedělný, obuvnický a textilní průmysl, na který ve 30. letech navázal Tomáš Baťa továrnou v městské části Borovina. Celou expozicí symbolicky provází dvě historicky doložené postavy trebičských měšťanů – kronikář Suchenius a kupec Calligardi.

Mezilidská tolerance

Program podporuje přijímání rozdílů ve společnosti – zaměřuje se na kulturní, věkové, sociální a další odlišnosti. Napomáhá předcházet vzniku předsudků, rozvíjí toleranci a empatii.

Program zajistilo: Sdružení STŘED, z. ú. Odborní pracovníci připravují a realizují programy primární prevence a lektorují vzdělávací kurzy. Programy úspěšně prošly procesem certifikace podle Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování.

Tematický kufřík Židovská kultura

Předměty, knihy a hry a hračky v tematickém kufříku se vztahují k židovské kultuře a historii.

Židovské svátky. Povídání spojené s občerstvením tradičním židovským pečivem a cukrovím.

Po stopách Židů

Testy pro děti v průběhu celého roku zaznamenávaly jejich nové znalosti

4 / Francouzský klub 2018

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/francouzsky-klub-2017/>

GSZM Třebíč, podprogram Kultura:	35 000,00 Kč
Knihovna:	36 676,90 Kč
Celkové náklady:	71 676,90 Kč

Obsahem projektu byla realizace 10. ročníku Francouzského klubu, který při Městské knihovně v Třebíči pracuje od října 2008. Akce Francouzského klubu probíhaly pravidelně první čtvrtky v měsíci, + mimořádné akce mimo hlavní osu prvních čtvrtků. V roce 2018 proběhlo 14 akcí. Každý měsíc přinesl přednášky, kulturní vystoupení nebo prezentace. Aktivními přispěvateli byli amatéři z řad členů F-Klubu, cestovatelé, studenti i odborníci na různorodou tematiku Francie (jazyk, historie, umění, literatura, film, divadlo). Zájemci se zúčastnili také akcí s francouzsko-českou účastí mimo Třebíč, např. zájezdu a divadelního představení francouzského autora. Navštívili také koncert Česko-francouzské hudební akademie v Telči, který proběhl v Kamenném sále Muzea Vysočiny Třebíč.

Program Francouzského klubu byl předběžně dohodnut se všemi přednášejícími. Ke změně došlo v prosinci, kdy ohlášená přednášející, fotografka Lenka Chalupská, z osobních důvodů účast odmítla. Byla zařazena náhradní přednáška Marie Dočkalové o Chamonix a Rive-de-Gier, městečku, kde každý rok probíhá kovářský festival za účasti studentů oboru umělecký kovář a pasíř Střední průmyslové školy Třebíč.

Akcí projektu se zúčastnilo 524 návštěvníků.

Přehled akcí

Čtvrtek 4. 1. 2018

Marie Noël

Přednáška o francouzské básnířce, jejíž poezii měli rádi i Bohuslav Reynek a jeho francouzská manželka Suzanne Renaud.

Přednášela: PhDr. Lucie Tučková, odborně se zabývala odkazem rodiny básníka a grafika Bohuslava Reynka a jeho francouzské manželky Suzanne Renaud. V této souvislosti se seznámila s poezií básnířky Marie Noël. Přebásnění jedné její sbírky je poslední prací syna Reynkových, Jiřího Reynka.

Čtvrtek 1. 2. 2018

Co se nevešlo do Toulek autem po Francii (7. díl)

Po sedmé návštěvníci prostřednictvím fotografií a videí cestovali po zajímavých městech, památkách i přírodních krásách Francie. Alsasko, Lotrinsko, Île-de-France, Burgundsko, Franche-Comté-Jura.

Přednášel: **Ing. Jan Kubica, senior** z Třebíče, s manželkou jezdí do Francie na jarní měsíční pobyty. V F-Klubu to byla v pořadí sedmá přednáška, které inspirovaly řadu návštěvníků k dlouhodobějším cestám po vlastní ose a bez předem zajištěného komfortu v hotelu.

Čtvrtek 1. 3. 2018

LiStOVÁNÍ: A taková to byla láska / Anna Gavalda

Představení projektu scénických čtení z děl soudobých autorů, tentokrát z díla francouzské autorky Anny Gavaldy.

Účinkovali: **Věra Hollá a Zdeněk Černín.**

Čtvrtek 5. 4. 2018

Bordeaux a La Rochelle, krásy na břehu Atlantiku

Přednášela: **Mgr. Jana Amadou**, průvodkyně Brnem pro frankofonní turisty. Do Francie jezdí taktéž jako průvodkyně, ale města na pobřeží Atlantiku mají pro ni i jiný význam. Spolu s dalšími nadšenci založila Spolek přátel Jeana Louise Raduit de Souches (JLRDS), francouzského vojevůdce, který ubránil Brno před dvacetinásobnou přesilou švédského vojska za jeho tažení Moravou na konci třicetileté války. JLRDS se narodil v La Rochelle a tam o jeho zásluhách současníci nic nevěděli, dokonce ani na radnici a v muzeu. Zásluhou spolupráce Brna, La Rochelle a Spolku JLRDS se stalo, že město má „nového“ významného rodáka a letos otevřený most nese v La Rochelle jeho jméno. Mgr. Jana Amadou je průvodkyní Brnem pro frankofonní turisty a odborníci na dané téma.

Čtvrtek 3. 5. 2018 / Zájezd

Po stopách Jeana Louise Raduit de Souches jižní Moravou

Zájezd do míst, která jsou spojena s působením francouzského vojevůdce a později šlechtice. JLRDS obranou Brna dokázal nemožné – zamezil příchodu švédských vojsk do Vídně a za to ho habsburský císař Ferdinand II. odměnil rozsáhlými statky na jižní Moravě. Trasa Brno - Rajhrad - Znojmo - Hluboké Mašůvky - Jevišovice - Třebíč.

Průvodkyně zájezdem: **Mgr. Jana Amadou**

Čtvrtek 7. 6. 2018

Kongo

Kongo v centrální Africe je bývalou francouzskou kolonií a francouzština je úředním jazykem. Kdo se do Konga vypraví, musí počítat s nebezpečím a vlastně se vším kromě klidu a pohodlí. **Přednášel: Tomáš Kubeš**, cestovatel a fotograf. Zaměřuje se na neobvyklá, často nebezpečná místa, o kterých přináší osobní svědectví.

Čtvrtek 12. 7. (první čtvrtek 5. 7. byl státní svátek) + Čtvrtek 2. 8. 2018

Nikdy není špatné počasí, jen špatně oblečení hráči aneb Pétanque na místním hřišti

Tradiční setkání příznivců zdravého vzduchu a legrace při hře typické pro jižní Francii.

20. července 2018

Koncert studentů a profesorů Francouzsko-české hudební akademie

24. ročník FČHU se konal 15. – 24. 7. 2018. V rámci programu FČHA účastníci navštívili koncert akademie v Muzeu Vysočiny Třebíč v pátek 20. července.

Čtvrtek 6. 9. 2018 – 23 účastníků

Potápění ve francouzských jeskyních

Potápění v jeskynních systémech je ve Francii administrativně daleko jednodušší než v ČR. Desítky metrů pod povrchem země, několikakilometrové rozvětvené chodby, všude tlak vody a žádné světlo. Že opatrnosti a zkušeností není nikdy nazbyt dokazuje úmrtí českého profesionálního jeskynního potápěče Jiřího Hurába, který v jeskyni Émergence du Ressel v oblasti řek Lot a Dordogne zemřel v roce 2012.

Přednášel: Michal Tručka, sportovní potápěč z Třebíče, s přáteli pravidelně navštěvuje Francii a speciálně jeskynní systémy zatopené vodou.

Čtvrtek 4. 10. 2018

Nitky, První sníh

Slavnostní koncert k 10. výročí založení Francouzského klubu 6. 10. 2008. Koncert přinesl zhudebněné básně Suzanne Renaudové. Francouzská manželka Bohuslava Reynka prožila v Petrkově na Vysočině půlku svého života – nedobrovolně, neboť po roce 1948 jí režim zakázal vycestovat do její domoviny byt jen na krátkou návštěvu. Překlad básní Alice Škochová.

Účinkovali: **Ondřej Škoch a jeho bratr Štěpán Škoch**, do listopadu 2017 členy hudební skupiny *Chinaski*, mezitím se věnovali osobním projektům. Jedním z nich je vydání zatím 3 CD zhudebněných básní Suzanne Renaud. Dále účinkoval Darek Král, hráč na klávesové nástroje.

Čtvrtek 1. 11. 2018 – 24 účastníků

Milan Kundera – Čech nebo Francouz?

Wikipedie jej představuje jako francouzského spisovatele českého původu. Do Francie emigroval v roce 1975 a svá díla začal psát francouzsky. Jejich překlad od češtiny byl dlouho velký oříšek, neboť sám Kundera kromě téměř tajných návštěv přátel do České republiky nejedí a nechce o ní vůbec slyšet.

Přednášel: Mgr. Aleš Říman, pedagog Gymnázia Havlíčkův Brod. Díky zajímavým přednáškám je oblíben nejen studenty, kteří jej nominovali na Zlatého Ámose, ale také třebíčskými posluchači, kteří se jeho přednášek v rámci F-Klubu i jiných projektů mnohokrát zúčastnili.

Pátek 16. 11. 2018 / Zájezd do ND Brno

Kdo je pan Schmitt?

Odpověď na otázku "Kdo je pan Schmitt?" není vůbec jednoduchá! Stačí jedno zazvonění telefonu a život dosud spořádaného manželského páru Bérandových se obrátí vzhůru nohama. Zvláště, když žádnou pevnou linku vlastně nemají a nejmenují se ani Schmittovi, jak se jim snaží namluvit hlas na druhé straně aparátu.

Autor hry: Sébastien Thierry, podle francouzského tisku „novodobý Molière“, francouzský dramatik, spisovatel, herec, scénárista.

Čtvrtek 6. 12. 2018

Chamonix-Mont-Blanc & Aiguille du Midi, Rive-de-Gier & Saint Martin la Plaine

Prezentace "dva v jednom", stejně jako týdenní cesta, přinesla dvě zcela odlišná místa: Chamonix jako centrum zimní i letní horské turistiky proti dvěma průmyslovým městečkům jihozápadně od Lyonu a Saint-Etienne. Chamonix je celý rok plný turistů, do Rive-de-Gier a Saint-Martin-la-Plaine pro změnu moc turistů nejedí - zato zde každý rok v červnu můžete potkat studenty oboru kovářství Střední průmyslové školy Třebíč, kteří prezentují svou šikovnost na festivalu kovářských škol z celé Evropy.

Přednášela: Marie Dočkalová

Obsahem projektu byla realizace 10. ročníku Francouzského klubu, který při Městské knihovně v Třebíči pracuje od října 2008. Akce Francouzského klubu probíhaly pravidelně první čtvrtek v měsíci, pak byly přidány ještě mimořádné akce mimo hlavní osu prvních čtvrtků a v případě aktuální nabídky také akce navíc. V roce 2018 se uskutečnilo 14 akcí. Každý měsíc přinesl přednášky, kulturní vystoupení a prezentace. Aktivními přispěvateli byli amatéři z řad členů F-Klubu, cestovatelé i odborníci na různorodou tematiku Francie (jazyk, historie, umění, literatura, film, divadlo). Program v roce 2018 jako lektori zajišťovali také občané, senioři i studenti z Třebíče. Členové F-Klubu i ostatní návštěvníci se zúčastnili také koncertu Česko-francouzské hudební akademie v Telči, uspořádaného na výjezdním koncertu v Kamenném sále Muzea Vysočiny Třebíč, dále zájezdu po stopách Jeana-Louise Raduit de Souches a na divadelní představení francouzského autora do ND Brno.

Projekt Francouzský klub je dlouhodobý, od října 2018 a v průběhu roku 2019 pokračuje 11. ročníkem.

5 / Bookstart aneb s knížkou do života

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/bookstart-aneb-s-knizkou-do-zivota/>

GSZM Třebíč, podprogram Kultura:	47 000 Kč
Nadace ČEZ:	20 000 Kč
Knihovna:	28 065 Kč
Celkové náklady:	95 065 Kč

Bookstart je mezinárodní projekt na podporu čtenářství, který již 25 let úspěšně probíhá asi ve 20 zemích a 30 jazykových teritoriích napříč kontinenty. K projektu se v roce 2018 připojily i české knihovny prostřednictvím SKIP ČR (Svaz knihovníků a informačních pracovníků).

Bookstart aneb S knížkou do života je česká varianta projektu, jímž české knihovny upozorňují na potřebu aktivizace čtení u nejmenších dětí - od batolat po předškolní děti a prvňáčky. Vzhledem k tomu je zřejmé, že se projekt týká především jejich rodičů. Jejich pochopení významu čtení pro rozvoj verbálních, mentálních i motorických dovedností dětí prostřednictvím čtení je pro rozvoj čtenářských návyků dětí určující.

Cíle českého projektu Bookstart

- podpořit rozvoj verbálních schopností dětí a jejich představivosti, zlepšit vztah ke knize a čtení u dětí nejmladší generace
- získání pozitivního vztahu ke knize, čtení a čtenářství od raného věku ve spolupráci s rodiči
- dovést rodiče k pochopení významu čtenářských dovedností pro rozvoj dítěte i jeho budoucnost, přesvědčit je, že jednou z nejdůležitějších věcí, jež mohou udělat pro své děti od nejtútlejšího věku, je věnovat jim svůj čas a strávit jej společně nad knihou (prohlížením, čtením, povídáním, zpíváním)
- poradit rodinám, jak to dělat správně - metodickou radou, praktickou pomocí, nabídnout podpůrné služby knihovny, prostor pro sdílení zkušeností a otázek s ostatními rodiči
- orientovat rodiny v kvalitní literatuře pro nejmenší děti
- rozšířit služby knihovny pro rodiny s nejmenšími dětmi
- vytvořit novou čtenářskou komunitu
- podílet se na rozvoji intelektuálního potenciálu místa a společnosti

Cílová skupina

Rodiče s novorozenci a předškolními dětmi, prvňáčky Vstup do národní verze projektu Bookstart byl podmíněn přihláškou do listopadu 2017. Místní projekt pak předpokládá úzkou spolupráci s matrikou dotčené obce.

Cílem místního projektu je založení Klubu Bookstart jako dalšího dlouhodobého projektu knihovny, kde specifickou skupinou budou rodiče s novorozenci, batolaty a dětmi předškolního věku, eventuálně mladšího školního věku. K této činnosti knihovna využije praktické znalosti, zkušenosti a metodické materiály národního koordinátora - SKIP ČR. Zásadní jsou pak programy pořádané v spolupráci s rodiči a za jejich přítomnosti, v menších skupinách a realizované v knihovně mezi knihami.

Členství v Klubu Bookstart

- přímým přihlášením v knihovně (dětské oddělení ústřední knihovny Hasskova)
- přes tradiční vítání občánků, kde se knihovna připojí k blahopřání Města Třebíče. Rodiče obdrží od knihovny informace o projektu prostřednictvím dárkového balíčku se "startovacím" obsahem: knihu, audioknihu, metodický text o čtenářské výchově miminek, nabídku čtenářského průkazu zdarma pro dítě do 8 let nebo ukončení 2. třídy ZŠ a pozvánku na aktuální akce projektu, jimiž budou přednášky odborníků, setkání a výměna zkušeností členů Klubu Bookstart a kulturní literární akce vhodné pro cílovou skupinu
- prostřednictvím pedagogicko-psychologické poradny a MŠ

Akce projektu

Zahájení činnosti Klubu Bookstart. Průběžný nábor informačními letáčky a zajištění účasti knihovny na slavnostním vítání občánků rodičů novorozenců. (Aktivita bude zahájena po dodání dárkových balíčků ze strany SKIP, reálné je první poletí 2018).

Březen

MINDOK / Prezentace her vydavatelství moderních společenských her.

Březen měsíc čtenářů / Národní kampaň, každoroční národní anketa, letošním základním kritériem v roce 2018 je nejmladší čtenář knihovny.

Hody hody doprovody / Dopolední tvoření vajíček o velikonočních prázdninách a jiné akce pro děti.

Duben

Nakladatelství THOVT a první řízená čtenářská dílna. Dílny jsou určeny pro skupiny dětí, které nemají se čtenářskými dílnami zkušenosti. Všechny děti pracují se stejnou knihou. *Druhá dílna v říjnu 2018.*

Jogínci / Cvičení s Ditou. Zvládnutí hrubé motoriky je jedna z oblastí, kterou by měl zvládat každý předškolák pro úspěšný vstup do školy.

Květen

Veselé obrázky Markéty Vydrové / Markéta Vydrová je ilustrátorka a autorka knih pro děti. Její knihy získaly řadu ocenění. V současné době vytváří ilustrace pro leporela v rámci projektu Bookstart.

Muzikoterapie Martiny Pleskačové / Martina Pleskačová učí na ZUŠ Telč. Pomocí hudby lze pozitivně ovlivnit a zmírnit poruchy pozornosti. Primárním cílem je osobní rozvoj, rozvoj senzomotorických i samoobslužných dovedností a sociální integrace.

Kouzelný zvoneček. Václavské divadélko Ireny Nahodilové. Členy divadélka jsou i nejmenší děti, které se tak komplexně učí pracovat s textem, hlasem a cíleně se pohybovat v rámci role.

Červen

Týden čtení/ Národní kampaň na podporu čtení. V rámci týdne pozveme do knihovny Divadlo věž s představením Káťa a Škubánek. Poeticky laděná pohádka o flekatém pejskovi Škubánkovi a jeho roztomilé paničce Kátě. Bude zápas v boxu, výlet do zoologické zahrady, třeba oslava Škubánkových narozenin, velká školní výstava, ve které se bude soutěžit o nejlepší sádrovou sochu. Zpovzdálí to všechno pozoruje nenapravitelný kocour Luciáš, který Škubánka nemá rád a tak se mu všemožnými způsoby snaží uškodit, až se mu to nakonec vymstí.

Pasování prvňáčků na čtenáře / Pasování prvňáčků je už řadu let událostí očekávanou v mnoha rodinách. Zúčastňují se ho rodiče i prarodiče dětí, kulturní program vytváří starší spolužáci prvňáčků z pasovaných škol. Pasování prvňáčků na čtenáře proběhne v měsíci červen. Děti kromě průkazu zdarma na první dva roky dostanou také knížku, která je vydána speciálně pro jejich první školní rok. Knížkou pro prvňáčka 2017/18 je Bráchova bota autorky Evelýny Koubové a ilustrátorky Radomíry Kielbergerové. Kniha není v oficiální distribuci.

Září

Tematické kufříky / Prezentace tematických kufříků pro předškoláky, např. kufřík Moře a oceány, Čas, Předškolák. Kufříky obsahuje sadu knih, hraček a her k danému tématu a napomáhá dětem pochopit téma z mnoha úhlů pohledu.

Nové knihy pro předškoláky

Drum circle / Skupinové bubnování přináší radost z rytmických schopností a intenzivní společný prožitek. Vede profesionální bubeník a facilitátor Petr Šušor.

Říjen

Kapřík Metlík Jana Opatřila / Příhody kapříka Metlíka začal psát v 16 letech. K nápadu ho přivedla jeho sestra Venda, která Metlíka vymyslela. „Když jsem byl nemocný, psala a kreslila mi formou komiksu jeho příhody, abych se nenudil“, píše autor na obálce.

Jak se O stalo králem / Jak vznikla tato pohádka? Marek Kerles je novinář a spisovatel. Od narození žije v Českých Budějovicích a má tři děti, které nechtěly, aby jim pohádky večer četl, ale aby je vymýšlel. Spolupracuje s nakladatelstvím THOVT a tak pohádka již může potěšit i jiné děti.

Scio – digitální technologie a jejich vliv na děti / Přednáška odborníků na využívání moderních technologií dětmi

Nakladatelství THOVT a druhá řízená čtenářská dílna. Dílny jsou určeny pro skupiny dětí, které doposud nemají se čtenářskými dílnami zkušenosti. Všechny děti pracují se stejnou knihou. *První dílna v dubnu.*

Listopad

Školička s Pavlou Kolmanovou / Mgr. Pavla Kolmanová je klinický logoped Nemocnice v Třebíči. Ukázka práce s dětmi, vady řeči.

Těšíme se do školy / Jindřiška Šiplová, učitelka Mateřské školky na ulici Obránců míru

Prosinec

Den pro dětskou knihu – LiStOVání a vánoční dílna pro celou rodinu

Kvak a Žbluňk jsou kamarádi. V milém vyprávění o dvou nerozlučných kamarádech, žabáku Kvakovi a ropušačku Žbluňkovi, si najde pointu malé dítě, stejně jako uvědomělý dospělák. Kdo by se rád nedozvěděl o drobných příhodách a patáliích, které potkaly oba přátele, když se na jaře probudili ze zimního spánku - jak hledali ztracený knoflík, jak se koupali v řece, jak pěstovali květiny či jak statečně utíkali před draky a

obry. Zelený žabák Kvak a hnědý ropušák Žbluňk jsou velcí kamarádi a jeden bez druhého neudělá krok. I jejich přátelství však někdy zastíní mráček. To když je Kvak až příliš podnikavý a vymýšlí si výlety, které pohodlného Žbluňka stojí velké přemáhání. Přesto se na sebe dlouho nezlobí a hned se pouštějí do dalších společných dobrodružství.

Mikulášská nadílka a čertohrátky, čtení čertovských knížek a dílnička

Hrajeme deskové hry / Dopoledne s třebíčským Klubem deskových her Mezi domy a novými deskovými hrami. Hraní deskových her umožňuje aktivně trávit volný čas, tříbí logiku, bystrost, rychlost a procvičuje motoriku. Děti se učí spolupráci v kolektivu, tvůrčí činnost, motoriku, znalosti i sebeovládání a hlavně si užijí spoustu zábavy s kamarády a rodiči.

Akce, které budou probíhat během školního roku pro prvňáčky ve spolupráci s MŠ a ZŠ. Program je určen pro zajišťují knihovnice dětského oddělení.

Krtek / Čtení příběhů o Krtečkovi, děti vymýšlí podle obrázků vlastní příběh o Krtečkovi, vyplňují pracovní listy, které podporují grafomotoriku a jemnou motoriku dětí.

Večerníček / Prezentace pohádek z večerníčků, socializační hra s dětmi „hledej svého Večerníčka“, poslech úvodních znělek z Večerníčků pro rozvoj zvukové percepce u dětí a poznávací úkoly pro děti.

Pejsek a kočička / S pomocí pohádkových postav Pejska a Kočičky rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, trénujeme grafomotoriku a paměť.

Hrátky s jazykem I a II / Hrajeme si s Bambulínem – logopedická cvičení.

Hurvínek / Povídání o Spejblu a Hurvínkovi, dramatizace pohádky.

Není knížka jako knížka / Historie písma a knih, druhy knih.

My jsme Češi / Historie České republiky, faktické informace o ČR, české vynálezy ve světě.

Za medvědem Florou / Knihovnická lekce pro nejmenší čtenáře.

Neplač, muchomůrko / Povídání o holčičce, která bydlela v lese.

První čtení / Ukázka knih vhodné pro žáky prvních tříd.

Zvířátka na statku / Povídání o zvířátkách s pomocí tematického kufříku.

6 / Knihovna má zelenou

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/knihovna-ma-zelenou/>

GSZM Třebíč, podprogram Rodina a zdraví:	30 000,00 Kč
Knihovna:	58 048,80 Kč
Celkové náklady:	88 048,80 Kč

Počet akcí: 75

Účastníci: 3 158

Projekt zahrnoval cyklus vzdělávacích a volnočasových akcí pro vybrané cílové skupiny i nejširší veřejnost. Akce probíhaly v ústřední budově a na pobočce Modřínová během celého roku 2018.

Projekt byl zaměřen na podporu komunitních aktivit, a to vytvářením dostupných aktivit pro všechny cílové skupiny včetně skupin sociálně slabých a ohrožených sociálním vyloučením. Jako velmi důležitá byla vnímána možnost aktivního zapojení skupin do projektu, ať už se jednalo o seniory, kteří se představili v rolích přednášejících a aktivně se účastnili lekcí trénování paměti, o vystupující děti nebo klienty stacionářů.

První částí projektu byly aktivity pro cílovou skupinu senioři a handicapovaní.

Druhou částí projektu byly akce, jimiž se knihovna připojila ke kampaním Zdravého města Třebíč, vybraným celorepublikovým knihovnickým a jiným kampaním.

Přednášky zájmového vzdělávání seniorů, zájezdy, vstoupení dětí

Mgr. Eva Hladká: Valdštejnové na Třebíči II.

Přednáška Mgr. Evy Hladké o neznámějším rodu majitelů třebíčského zámku a panství.

Ing. Aleš Svoboda: Brněnské podzemí. 1. část. Špilberk

První část z nového cyklu přednášek s Ing. Alešem Svobodou - největším znalcem brněnského podzemí. Odkryta byla tajemství podzemních prostor pod Špilberkem i ta, ukrytá na dně nejhlubší studny v českých zemích.

Zdeněk Lorenc: Maledivy

Promítání fotografií a povídání Třebíčana Zdeňka Lorence, který tento krásný ostrovní stát navštívil.

Mgr. Aleš Flídr: Páni ze Zbraslavi

Přednáška historika umění Mgr. Aleš Flídra o moravském rodu, jehož historie sahá do počátku 13. století a který má kořeny v malé vesnici na západ od Brna.

Miluška Mrvková: Švýcarské Alpy

S trebičskou cestovatelkou Miluškou Mrvkovou jsme se vydali do Švýcarských Alp a navštívili mj. nejvýše položené nádraží v Evropě na JUNGFRAUJOCH – Top of Europe.

Jaroslava Herzánová: Pálava – klenot Jižní Moravy

Příroda bílých skal, pestrost rostlin a živočichů, krajina vinohradů i lužních lesů, malebných vesnic i město Mikulov - to vše je Pálava. Navštívili jsme ji virtuálně s Jaroslavou Herzánovou.

Jan Bukovský: Hudební soubor s pamětí

Při příležitosti MDŽ se vzpomínalo na písničky 50. a 60. let, které v textu obsahují ženská jména

Hana Šmikmátorová: Horácké kraslice

Držitelka titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina Hana Šmikmátorová přijela v předvelikonočním období popovídat o zdobení horáckých kraslic a předvedla také ukázky jejich zdobení. Zájemci si pod jejím vedením kraslice také sami nazdobili.

Ing. Aleš Svoboda: Brněnské podzemí. 2. Část. Jakubské náměstí a kostnice u sv. Jakuba

Přednáška o minulosti prostranství kolem kostela sv. Jakuba a o nejbizarnějším nálezu části brněnského podzemí. Historie objevení kostnice pod bývalým svatojakubským hřbitovem na dnešním Jakubském náměstí.

Mgr. Michal Žák, Ph.D.: Předpovídání počasí

Přednáška trebičského rodáka Mgr. Michala Žáka, Ph.D., který je jednou z nejznámějších osobností české klimatologie a meteorologie. *Akce byla určena seniorům v rámci projektu Na Zemi i nad Zemi, podprogram Ekologie. Náklady nejsou zahrnuty do projektu, stejně jako do počtu akcí a účastníků.*

Miluška Mrvková: Brdy

Další z oblíbených promítání trebičské cestovatelky Milušky Mrkové. Tentokrát jsme s ní navštívili překrásnou krajinu brdských lesů a okolí.

Ing. Jaroslav Hedbávný: Přírodní a historické zajímavosti České republiky

Fotograf Jaroslav Hedbávný navštěvuje známá i méně známá místa v Česku. Jeho fotografie z těchto míst posluchače v mnohém překvapily a inspirovaly k návštěvě.

Prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.: Pernštejnové II.

Pokračování přednášky o šlechtickém rodu, jehož počátky sahají až do 1. poloviny 13. století. Přednášel český historik prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., který se historií rodu dlouhodobě zabývá, je autorem článků publikací.

Jaroslava Herzánová: Mohelenská Hadcová step

Zájezd s odborným výkladem Jaroslavy Herzánové na jednu z nejcennějších českých přírodních lokalit. *Akce byla určena seniorům v rámci projektu Na Zemi i nad Zemi, podprogram Ekologie. Náklady nejsou zahrnuty do projektu, stejně jako do počtu akcí a účastníků.*

Ing. Aleš Svoboda: Brněnské podzemí. 3. část. Kostnice u sv. Jakuba II.

Pokračování přednášky o druhé největší kostnici v Evropě.

Exkurze do brněnského podzemí

Exkurze do brněnského podzemí s průvodcem Ing. Alešem Svobodou. Navštívili jsme kostnici u Sv. Jakuba a labyrint pod Zelným trhem. Vzhledem k velkému počtu zájemců a maximální kapacitě jedné prohlídky se uskutečnily dvě exkurze do labyrintu a jedna do kostnice. Jízdenky vlakem i vstupenky si účastníci platili sami, z rozpočtu projektu byl hrazen honorář průvodce.

Miluška Mrvková: Transsibiřskou magistrálou z Moskvy až na Dálný východ

Třebíčská cestovatelka Miluška Mrvková se prostřednictvím svého promítání podělila o nevšední cestovatelské dobrodružství, odehrávající se na kolejích spojujících nejdůležitější města evropského Ruska a Sibiře.

Mgr. et Mgr. Aleš Flídr: Skvosty za humny. Zájezd po sakrálních památkách regionu

Zájezd s odborným výkladem historika umění Aleše Flídra, během kterého jsme opět navštívili sakrální památky našeho kraje. Zájezd byl opět ihned obsazen a nebylo možné uspokojit všechny zájemce.

Trasa zájezdu a navštívené památky: Jasenice - kaple sv. Máří Magdalény a farní kostel sv. Klimenta, Jinošov - farní kostel sv. Petra a Pavla, Kralice - farní kostel sv. Martina, Březník - farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, Mohelno - farní kostel Všech svatých, Dukovany - farní kostel sv. Václava, Rouchovany - farní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

Jan Bukovský: Hudební souboj s pamětí

Zábavnou formou si senioři procvičili svoji paměť a připomněli si písničky, které znali v podání různých interpretů.

Ing. Aleš Svoboda: Brněnské podzemí. 4. část. Česká a Solniční ulice

Přednáška byla zaměřena na nejfrekventovanější ulice v Brně. Poodhalila tajemné chodby a sklepení, které se pod ní a pod ulicí Solniční nacházejí.

PhDr. Martina Indrová: Páni z Hradce

Přednáška o šlechtickém rodu pánů z Hradce, který je spojen s Vysočinou. Připomněla životní osudy jeho příslušníků, zejména Zachariáše z Hradce.

PhDr. Rudolf Fišer, CSc. Třebíčský opis Kosmovy kroniky

Přednášky třebíčského historika a pedagoga PhDr. Rudolfa Fišera, CSc., patří v knihovně k nejnavštěvovanějším. Tentokrát se zaměřil na tzv. Třebíčský opis Kosmovy kroniky.

Ing. arch. Lubor Herzán: POVODNĚ V Třebíči a jejich dopad na architekturu

Bývalý městský architekt seznámil s povodněmi, které město v minulosti postihly.

Ing. Aleš Svoboda: Brněnské podzemí. 5. část. Zelný trh

V další části o brněnském podzemí jsme si prošli nejvíce podsklepenou část historického jádra Brna.

Miluška Mrvková: Skotsko

Miluška Mrvková nás tentokrát zavedla do země nedotčených koutů přírody a bohaté historie.

Filmové Vánoce

Knihovnice Mgr. Eva Bazalová připomněla filmy, které k českým Vánocům neodmyslitelně patří.

Vánoční vystoupení dětí z MŠ U obůrky

Cyklus byl zakončen vánočním vystoupením dětí MŠ U Obůrky, které si kromě vánočních písniček připravily i vánoční pohádku.

Nezapomeňte přijít – kognitivní trénink v praxi

Celkem 6 lekcí navštívilo 150 účastníků

V roce 2018 byla knihovna vyzvána ke spolupráci při realizaci celokrajského projektu trénování paměti pro seniory a zdravotně znevýhodněné. Projekt připravila a náklady částečně nesla Krajská knihovna Vysočiny s podporou dotačního programu Ministerstva kultury „Kulturní aktivity zdravotně postižených občanů a seniorů.“ Lektorka kurzu Jana Vejsadová je trenérka České asociace trenérů paměti a mozkového joggingu, držitelka certifikátu 3. stupně, autorka knihy "Fitness pro mozek - využití textu v tréninku paměti", zvukové knihy "Trénink paměti pro nevidomé a slabozraké", e-learningového programu "Cvičení a zdokonalování paměti" i řady časopiseckých článků.

Jednotlivé lekce byly seniory přijímány velmi pozitivně, kladně hodnotili její styl výuky, náplň jednotlivých lekcí i jejich celkový průběh.

Kurzy byly realizovány v termínu od 11. září do 20. listopadu s dvoutýdenní periodicitou.

Lekce projektu:

Smysly - vstupní brána do paměti

Krátkodobá paměť - techniky a strategie na každý den.

Krátkodobá paměť – obrazy a asociace

Dlouhodobá paměť

Úloha pozornosti v paměťovém procesu

Techniky prověřené staletími

Knihovna se díky projektu mohla spolupodílet na vytváření podmínek a prostředí, které třebíčským seniorům umožňují nadále se vzdělávat a aktivně trávit svůj volný čas.

Cílová skupina zdravotně znevýhodnění

- klienti Centra služeb pro podporu duševního zdraví Třebíč – Paprsek naděje
- klienti domovů s pečovatelskou službou (DPS) a domovy seniorů (DS)

Charlie Chaplin, 7x
Jules Verne
Kleopatra, 2x
Jean Paul Belmondo
Věra Čáslavská
Ernest Hemingway
Vladimír Menšík, 3x
Louis de Funès
Dana Medřická, 2x
Tomáš Holý
Karolína Světlá
Agatha Christie
Vlasta Burian

Cílová skupina Děti a rodina, dospělí

Aktivitami pro tuto cílovou skupinu se knihovna připojila ke kampaním Zdravého města Třebíč a k dalším celorepublikovým kampaním. Jednotlivé akce probíhaly v ústřední budově a na pobočce Modřínová.

Celkem se uskutečnilo 23 akcí pro 1 120 účastníků.

NÁRODNÍ KAMPAŇ TÝDEN MANŽELSTVÍ, 12. – 18. ÚNORA 2018

Dana Beranová: Moderní trendy v make-upu

Contouring, strobing, baking... tyto pojmy zní trochu jako z uměleckého ateliéru, diskotéky nebo naopak z kuchyně. Co ale znamenají ve světě moderního make-upu? Známa stylistka a vizážistka Dana Beranová pojmy vysvětlila ve své přednášce a předvedla praktické ukázky na dobrovolnicích.

Martina Bittnerová: Partnerské vztahy v 19. století

Čím se lišil partnerský život v minulosti oproti současnosti? Měli se naši předci méně rádi a více se tolerovali? Na příkladu známých osobností – Vítězslava Háalka, K. H. Máchy, Karoliny Světlé, Boženy Němcové a Sofie Podlipské přiblížila spisovatelka a lektorka Martina Bittnerová zákonitosti tehdejšího vztahového a rodinného života.

SVĚTOVÝ DEN ZDRAVÍ, 7. DUBNA

Ing. Ivana Tobiášová: Jíme zdravě

Beseda pro děti na pobočce Modřínová s lektorkou Ing. Ivanou Tobiášovou, která s úspěchem pořádá své přednášky mj. i v trebičském SeniorPointu.

Ing Vinci László: Chiropraxe

Přednáška chiropraktika Ing. Lászla se setkala s velkým ohlasem posluchačů.

SVÁTEK MATEK, KVĚTEN

Kvítek tančí maminkám, pobočka Modřínová

Vystoupení dětského tanečního souboru Kvítek pod vedením Martiny Slatinské

DEN DĚTÍ, ČERVEN

Okáček, pobočka Modřínová

Hudební soubor Okáček z MŠ Duha, který vede Ladislava Zoňová, slavil v loňském roce 25. výročí od založení. Knihovna se připojila k místům, kde Okáček narozeniny oslavil.

DNY BEZ ÚRAZŮ, ČERVEN

Oleg Šalbaba: první pomoc

Třebíčský instruktor Oleg Šalbaba názorně seznámil děti ze základních škol s první pomocí. Součástí akce bylo také praktické vyzkoušení situací.

MUDr. Jana Votýpková: První pomoc pro seniory

Senioři jsou z pohledu poskytování první pomoci specifickou skupinou. Přednáška byla zaměřena na nejzávažnější stavy ohrožující život seniorů.

DEN SENIORŮ 1. ŘÍJNA

Život začíná po stovce. Promítání filmu v rámci platformy Promítej i ty!

Promítání filmu o aktivní a optimistické švédské seniorce, která nehledí na věk. Žije naplněný život a má svůj vlastní blog, kam denně přispívá. Jak sama říká, být aktivní a mít vůli učit se stále novým věcem, není otázkou věku.

PhDr. Marie Formáčková: Příběhy slavných aneb Veselé vzpomínání

Beseda s novinářkou, publicistkou, spisovatelkou a moderátorkou, autorkou a spoluautorkou desítek knih, zejména ze života mediálně známých osobností.

Bavíme se navzájem, pobočka Modřínová

Společné setkání obyvatelů Domova seniorů Manž. Curieových a klientů Denního rehabilitačního stacionáře na Družstevní ulici. Klienti obou zařízení si připravili kulturní programy, které si vzájemně představili.

TÝDEN KNIHOVEN, 1. - 7. 10. 2018, POBOČKA MODŘÍNOVÁ

Ampulka dětem

Třebíčský divadelní soubor sehrál pro děti i jejich rodiče Pohádky z truhličky.

Dlouhá noc v knihovně se skupinou Ententýky do muziky

O tradiční Dlouhou noc v knihovně je mezi dětmi velký zájem – soutěží, poslouchají příběhy, tvoří v dílničkách. Skupina Ententýky do muziky Daniela Vydry přináší veselé dětské písničky s texty pro zábavu i poučení.

DNY ZDRAVÍ, ŘÍJEN

Hezky česky, hravě a zdravě!, pobočka Modřínová

Prezentace studentek VOŠ a SŠ veterinární, zemědělské a zdravotnické Třebíč byla spojená s ochutnávkou zdravé stravy. Akce byla určena pro žáky ZŠ.

Změřte svoje tělo na přístroji In Body

Ve spolupráci s NB Studiem Třebíč si zájemci opět mohli na přístroji IN BODY 230 změřit své tělo - tělesnou kompozici, diagnózu obezity, segmentovou svalovou hmotu, segmentový tuk. Výživová poradkyně zájemcům zároveň poradila, jak s výsledky dále pracovat a co zlepšit.

Jarmila Mandžuková: Biologické hodiny / Tajemství zdraví

Odbornice na zdravý životní styl a autorka řady publikací přednášela o respektu k našemu časovému systému – biologickým hodinám, které umožní přirozeně působit na naše zdraví a odstraňovat zdravotní potíže.

10 miliard – co máme na talíři?

Promítání filmu v rámci platformy Promítej i ty! Jaký způsob produkce potravin dokáže uživit rostoucí počet lidí na této planetě? Dokument nabídl různorodé pohledy ze všech koutů světa.

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU, 1. 12. 2018

Dílnička s Monikou, pobočka Modřínová.

Rukodělné tvoření s Monikou Kabelkovou doplnilo program národní kampaně na podporu čtení dětí v rodině.

VÁNOCE S RODINOU NA POBOČCE MODŘÍNOVÁ

Mikulášská nadílka

Setkání rodičů a dětí ve svátečním předvánočním čase bylo tradičně spojeno s hudebně tanečním pásmem dětí ZŠ a MŠ Na Kopcích a Mikulášskou nadílkou.

Vánoční dílničky s Karlem Štveráčkem a vychovatelkami MŠ a ZŠ Na Kopcích

Vánoční tvoření z přírodních materiálů - včelího vosku, šišek a papíru. Jeden den byl určen pro děti ze ZŠ, sobota pak pro veřejnost.

Vánoce v Domově pro seniory

Předvánoční vystoupení dětí ZŠ a MŠ pro klienty DS Manželů Curieových.

Vánoce přichází se Slunkem

Tradiční vystoupení dětského sboru Slunko Třebíč pod vedením Heleny Noskové.

7 / Na Zemi i nad Zemí

<http://www.knihovnatr.cz/cze/archiv-projektu/na-zemi-i-nad-zemi/>

GSZM Třebíč, podprogram Ekologie:	20 000,00 Kč
Knihovna:	26 330,95 Kč
Celkové náklady:	46 330,95 Kč

Předmětem projektu byl soubor přednášek v kombinaci cestování – studium – ekologie – ochrana životního prostředí – ochrana ohrožených zvířat. Východiskem projektu je skutečnost, že při oblíbených cestovatelských přednáškách často zazněla také informace o stavu životního prostředí v navštívených lokalitách. Ne vždy byly tyto informace pozitivní. Nepříznivý vývoj zaznamenávají nejen lokality s nízkou nebo žádnou úrovní odpadové infrastruktury a kde se problém často řeší stylem „voda spláchne všechno“, problémy hlásí i země s poměrně vysokou úrovní infrastruktury - nově se musí vyrovnávat s tím, že díky levnému cestování je nárůst turistiky enormní a musí hledat nové cesty udržitelnosti alespoň stávajícího stavu.

Na cestovatelské přednášky „po Zemi“ pak navázaly přednášky "nad Zemí" o tom, jak činnost člověka a zvyšování energetické náročnosti lidstva ovlivňuje i vědní obory, jako je astronomie. Konkrétně se jedná o problematiku znečištění atmosféry smogem a světelným smogem. Oba problémy zapříčiňují, že na nebi není vidět to, co před několika desítkami let.

Projekt dále doplnily přednášky o stavu chráněné oblasti v blízké vzdálenosti od Třebíče, hadcové stepu i Mohelna. Pro zájemce byl určen zájezd s výkladem.

Dalším tématem byla ochrana divokých zvířat, kterou v tomto projektu zastupuje přednáška o podmínkách chovu goril v pražské ZOO. Gorily jsou dlouhodobě ohroženým druhem a ZOO v Praze má v jejich chovu výrazné úspěchy. Přednáška se zabývala otázkou, proč je nutné vzácná zvířata držet v zajetí a v čem spočívá systém jejich ochrany.

Součástí projektu bylo také v průběhu roku promítání filmů s ekologickou tematikou v rámci širšího projektu „Promítej i ty!“, za kterým stojí festival **Jeden svět**, největší přehlídka dokumentárních filmů o lidských právech, ekologii a zodpovědné spotřebě.

Cílovou skupinou projektu byly všechny věkové kategorie zájemců o daná témata.

Program

Téma: **Evropa a vyspělé státy Asie**

Madeira - ostrov věčného jara (a pár poznatků z udržitelné mobility)

Madeira je název portugalského souostroví i jeho hlavního ostrova. Leží v Atlantiku 980 km od Lisabonu a 580 km západně od Maroka. Pro svou až neskutečnou zeleň, krásu a příznivé klima je nazývána "ostrovem věčného jara". Je velmi hornatá a daří se zde zejména pěší turistice, ale ne všichni se chtějí nebo mohou přesunovat pěšky. Tak přiválo turistů i zde vyvolávají otázku udržitelné dopravy.

*Přednášel: **Bc. Aleš Kratina**, propagátor udržitelné dopravy. Na každé cestě do zahraničí ho proto zajímá, jak si v dopravě vedou metropole, menší města jako Třebíč nebo tak vzácné lokality, jako je Madeira. Jako vedoucího odboru dopravy a komunálních služeb městského úřadu v Třebíči ho pak hlavně zajímá, jak by se zkušenosti jiných daly využít v regionální i městské dopravě.*

Jižní Korea aneb půl roku studentem před branami KLDK

Přednáška překvapila především informacemi o tom, jak korejští studenti zodpovědně přistupují nejen ke studiu, ale i k životu a společenským vztahům vůbec - včetně ochrany životního prostředí, vztahu ke společnosti a k rodině. Jejich prioritou je nejen osobní úspěch, ale i udržitelnost rozvoje společnosti, ve které žijí.

*Přednášel: **Jiří Zhoř**, student z Třebíče. Po ČR a Finsku rozhodl studovat v Jižní Koreji.*

Téma: **Na kole přes evropské horské průsmyky a sedla**

Radek Čížek vyjízdl s představou panenské přírody a nezkaženosti místních lidí a po této stránce nebyl na svých výpravách přes Balkán, Kavkaz a Ázerbájdžán zklamán. I zde ale na cestovatele čekají mnohá překvapení v podobě obalů z plastů nebo smutek v podobě řek, kde teče průzračná voda, ale kam v mnoha případech nelze vstoupit, protože jsou plné rozbitého skla, rezavých konzerv a vraků aut. Konzum se před

ničím nezastaví – do nejzapadlejších koutů světa doveze vše možné a přesvědčí obyvatele, že potřebují i to, o čem donedávna neměli ani tušení, že existuje. O odpad ze spotřeby se ale nikdo nestará, chudé státy často nemají vybudovanou odpovídající infrastrukturu.

**Na mámině kole napříč Balkánem
Na kole do hor a zapadlých koutů Gruzie
Do horských vesnic Ázerbájdžánu**

Přednášel: Radomír Čížek, hokejový trenér mládeže ze Šumperka, jeho vášní jsou kolo a hory. Rozhodl se proto spojit obě lásky v jednu a projet (nejprve) evropské hory a průsmyky na kole.

Téma: Ochrana ohrožených druhů zvířat

Gorily v mlze (...pardon, v Praze)

Gorilí tour se zastavilo v Třebíči na dvě přednášky o etologii goril v pražské ZOO. Jedna přednáška byla určena dětem v rámci Noci s Andersenem a druhá veřejnosti.

Přednášel: Jan Bedřich, student Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Jeho mezinárodně uznávaná práce popularizuje život goril v zajetí.

Téma: Klimatické změny

Předpovídání počasí

Jaké bude počasí? To je otázka, kterou si téměř denně pokládáme. Jaké jsou principy moderního předpovídání počasí, jaké přístroje se používají? Jak dobré jsou dnešní předpovědi? A proč záleží na tom, odkud čerpáme informace o počasí?

Přednášel: Mgr. Michal Žák, Ph.D. Je jednou z nejznámějších osobností české klimatologie a meteorologie. Absolvoval třebíčské gymnázium a Matematicko-fyzikální fakultu UK. Od roku 2005 působí v Redakci počasí v České televizi. Spolupracuje s Českým hydrometeorologickým ústavem a na zmíněné fakultě také meteorologii a klimatologii přednáší.

Téma: Ochrana oceánů

Z hlubin oceánu na Azorské ostrovy

Někdo považuje Azory, ostrovy uprostřed Atlantického oceánu, za pozůstatek bájně Atlantidy. S rozvojem nízkonákladové letecké dopravy ale i zde narůstá počet turistů a tím s udržitelností ochrany dosud panenské přírody a životního prostředí.

Přednášel: Tomáš Kúdela, v civilu vynálezce a IT expert. Časově a psychicky náročná práce ho dovedla k přesvědčení, že občas je třeba civilizaci utéct. Svůj způsob našel v námořním jachtingu.

A Plastic Ocean

Filmový projekt o alarmujícím stavu znečištění vod moří a oceánů a ohrožení životních funkcí základního ekosystému Země. *Akce byla zařazena dodatečně na základě aktuální nabídky bez nároku na finanční nároky.*

Téma: Ochrana přírody na Vysočině a v okrese Třebíč

Mohelenská hadcová step

Hadcová step u Mohelna je jednou z nejcennějších českých přírodních lokalit a skutečným klenotem přírody na Moravě. Za přírodní rezervaci byla vyhlášena v roce 1933 a národní přírodní rezervací v roce 1992. V roce 2005 byla zařazena do soustavy Natura 2000.

Přednášela: Jaroslava Herzánová. Zájezd s výkladem se uskutečnil 28. května 2018.

Téma: Arktida, Antarktida a vrcholy hor - citlivé nervy Země

Cyklus přednášek a výstavy o kontinentech a lokalitách, které nejen že zažívají boom turistické návštěvnosti, ale kde se i nejvíce projevuje problém oteplování planety plynoucí z nedostatečné globální péče o životní prostředí.

Grónské mýty a pověsti

Úvodní přednáška k výstavě ilustrací Martina Velíška k českému překladu knihy polárníka Knuda Rasmussena *Grónské mýty a legendy*. Přednáška o tom, jak drsné a kruté příběhy souvisí s mýty a realitou života Inuitů, kde naslouchání i nejmenším náznakům nehostinné přírody bylo otázkou života nebo smrti v každé hodině a minutě. Proti tomu je možné postavit ingnoraci současné

Přechod grónského ledovce

Druhá přednáška byla o vlastní cestě napříč grónským ledovce - člověk se toho o nelítostném klimatu, o kamarádech a hlavně o sobě hodně dozví.

Přednášel: PhDr. Ing. Zdeněk Lyčka, bývalý velvyslanec v Dánsku a Grónsku

Andy I. část: To nejlepší z Bolívie

Andy II. část: Argentina

Dvě přednášky trebičského cestovatele o cestách do hor Jižní Ameriky. Mnohá zemětřesení a sopečná činnost jakoby varují před nepředvídatelností přírodních jevů, ale jsou i jevy, které člověk svou činností sám ovlivňuje. Ve vysokých horách všech kontinentů se oteplování planety projevuje rapidním úbytkem ledovců se všemi dalšími a také nepředvídatelnými klimatickými změnami.

Přednášel: Zdeněk Štancl, Trebič, nadšenec velehorami

Antarktida - Cesta z konce světa na konec světa

Dvě nezávislé přednášky o cestě na lodi kolem Antarktidy. Bílá slepota, hory, ledový oceán, plachetnice, tučňáci, ledové kry. Loni se v Antarktidě odlomila dosud největší ledová kra, což signalizuje další nevratné změny v tomto citlivém ekosystému na jižním pólu Země.

Přednášel: Jaromír Novák, cestovatel

Téma: **Nad Zemí / Vzácné chvíle pod hvězdným nebem**

Sedm perel astronomie

Lovy skvostů temné oblohy

Zatmění Měsíce: od apokalypsy k úžasu

Od citronů na Zélandu až pod Evropskou jižní observatoř

Za černým Sluncem přes klokany aneb Všechno je tu *dangerous*

Přednášel: Petr Horálek, světově uznávaný astrofotograf, jeho fotografie byly několikrát oceněny NASA a vědeckými astronomickými pracovišti. Za vzácnými jevy často cestuje na odlehlé lokace Země, protože v Evropě se již nelítostně projevuje stálý světelný smog znemožňující pozorování a fotografování hvězdné oblohy. Cyklu předcházela v na konci roku 2018 výstava fotografií.

Téma: **Promítej i ty!**

Na sever od slunce

Norský film v původním znění s titulky. Inge a Jørn jsou surfaři, kteří se na devět měsíců usadili na opuštěné pláži ostrova u břehů Norska. Fantastické záběry přírody, dobrodružného surfování za polární noci i „běžného“ pobývání na pláži spojuje čirá radost ze života mimo civilizaci.

Kola versus auta

Švédský film v původním znění s titulky o alternativě, kterou v městech zahlcených auty volí stále větší počet lidí. Určeno pro školy.

Nový svět

Estonský film v původním znění s titulky o aktivitách skupiny mladých Estonců, kteří svými akcemi inspirovali řadu dalších lidí v různých částech země. Film o nezastupitelné roli občanského aktivismu v současné společnosti.

KAMPANĚ A AKCE NA PODPORU ČTENÍ A ČTENÁŘŮ

■ Březen – měsíc čtenářů. Program:

- ocenění nejmladších šikovných čtenářů a vystoupení dětí MŠ Benešova,
- Noc s Andersenem, tradiční noc pro děti s atraktivním programem: přednáška o chovu vzácných goril v pražské ZOO Gorily v mlze (... pardon, v Praze), čtení, soutěže a dílnička,

■ Víkendový festival Nezvalova Třebíč 2018. *Třetí mezičas mezi NT 2015 a 2020.* Program:

- **Miroslava Hedbávná & Roman Hampacher: Rozmluvy s Nezvalem & Baritóny.** Třebíčská básnířka a fotografka nechala promlouvat své rýmy s básněmi Vítězslava Nezvala a představila novou sbírku Ej... s ilustracemi Lindy Drápelové; kytarista, skladatel a snílek představil skladby a písňe projektu Baritóny, z nichž některé byly zhudebněné básně Mirky Hedbávné.
- **Jana Koubková & Ondřej Kabrna: Rapovaný Nezval.** Zpěvačka, textařka a básnířka zrytmizovala Nezvalovy texty a básně do rapové podoby za doprovodu muntiiinstrumentalisty Ondřeje Kabrny.
- **Miroslav Koupil: Nonsensová radost.** Třebíčský básník a performer v pásmu nonsenosvé a pohybové poezie.
- **České nebe aneb Cimrmanův divadelní kšaft.** Aneb opravdová divadelní hra vpravdě fiktivní postavy Járy Cimrmana od skutečných autorů Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka). Účinkoval: studentský divadelní soubor *Hurdiska* Střední školy stavební Třebíč *pod vedením Mgr. Evy Růžičkové* a za vydatného hereckého přispění pedagogů.

■ Noc (evropské) literatury

Zapojení do národní kampaně na podporu čtení novinek mladých evropských autorů ve spolupráci s Českými centry. Zvláštní kouzlo kampani přinesl záměr čtení na zajímavých, obvykle nečtenářských místech v Třebíči. Program:

- Niña Weijersová, Nizozemsko: *Následky*. V ZUŠ Soukopova ulice *četla Mgr. Helena Valová*, pedagožka hudebního oboru ZUŠ Třebíč.
- Michael Köhmeier, Rakousko: *Dva pánové na pláži*. V ZUŠ Fórum *četla Mgr. Marika Indrová*, pedagožka literárně dramatického oboru ZUŠ Třebíč.
- Paolo Cognetti, Itálie: *Osm hor*. Na nejvyšším bodě Třebíče u vodojemu Kostelíček *četl Ondřej Trojan*, student a mladý trebičský básník.
- Jonas Hassen Khemiri, Švédsko: *Všechno co si nepamatuju*. Na hvězdárně *četla Mgr. Eva Růžičková a Jakub Škoda*, pedagožka a student Střední školy stavební Třebíč

■ Týden knihoven

http://www.knihovnatr.cz/cze/kalendar-akci/tyden-knihoven-1710-8211-22-rocnik_4295/

22. ročník národní kampaně na podporu knihoven proběhl 1. - 7. 10. 2018. Knihovna připravila bohatý program pro všechny kategorie čtenářů v rámci projektů dotovaných **Ministertvem kultury ČR** a Grantovým systémem Zdravého města Třebíč 2018 (*podrobně u jednotlivých projektů*). Pro nové čtenáře knihovna otevřela registraci zdarma s platností do 31. 12. 2018 a stávající čtenáři využili amnestii upomínek. Program:

Seznamte se, knihovna. Nahlédnutí do 134leté historie a současnosti trebičské knihovny, prohlídka prostor a prezentace služeb s *Mgr. Evou Bazalovou*.

Život začíná po stovce. Promítání filmu v původním znění s titulky.

Od Masaryka k Zemanovi. Přednáška o českých prezidentech, lektor *PhDr. Stanislav Balík*.

Nitky. Francouzský klub oslavil 10. výročí založení zhudebněnými básněmi Bohuslava Reynka a jeho francouzské manželky Suzanne Renaud. Účinkovali: *Ondřej Škoch, Štěpán Škoch a Darek Král*.

Kamarádi z lesa. Řízená čtenářská dílna ve spolupráci s nakladatelstvím *THOVT*.

Bavíme se navzájem. Společné setkání obyvatelů *Domova seniorů Manž. Curieových* a klientů *Denního rehabilitačního stacionáře na Družstevní ulici*.

Indiánská noc. Noc plná překvapení s *Petrem Šušorem, Drum Circle a Alenou Tůmovou*.

Pohádky z truhličky. Kabaretní pohádky *O Budulínkovi* a *O zlaté rybce plné písniček* v podání trebičského divadelního spolku *Ampulka*.

Den poezie

Den pro dětskou knihu

Pravidelná národní kampaň knihovny na podporu čtení dětí. Program:

Prezentace deskových her

Vánoční dílnička s Kateřinou Grulichovou

LiStOVÁNÍ – Kvak a Žbluňk jsou kamarádi.

LiStOVÁNÍ. Cyklus scénických čtení projektu Lukáše Hejlíka a jeho hereckých přátel. Program:

Závěrka. Autor: **Miloš Urban.** Scénické čtení za účasti autora Miloše Urbana.

A taková to byla láska. Autorka: **Anna Gavalda.** Proběhlo v rámci Francouzského klubu 2018

Nejlepší kniha o fake news! Autoři: **Petra Vejvodová, Miloš Gregor a Zvolši.info.** Scénické čtení za účasti jednoho z autorů Miloše Gregora.

Už je tady zas. Autor: **Timur Vermes.** Co by se mohlo stát, kdyby se v digitální době v Berlíně opět objevil Adolf Hitler...

Kvak a Žbluňk jsou kamarádi Autor: **Arnold Lobel.** (Den pro dětskou knihu).

DALŠÍ VYBRANÉ KAMPANĚ A AKCE PRO VEŘEJNOST

Nebojte se zeptat svého lékaře. Cyklus akcí ve spolupráci se Zdravým městem Třebíč a Nemocnicí Třebíč.

Jak být zdravý, štíhlý a v pohodě. *Přednášela: Ing. Ivana Tobiášová*

Problémy s krevním tlakem. *Přednášela: MUDr. Irena Zimenová*

Bulimie a anorexie. *Přednášeli: PhDr. Emil Sedlák, Mgr. Zdeňka Bartošová*

Astma a alergie. *Přednášel: MUDr. Jan Richter*

Mýtus zvaný cholesterol. *Přednášel: MUDr. Jan Lacko*

Normální těhotenství a porod. *Přednášely: MUDr. Ludmila Lázničková, Lea Braunerová*

Perly světové architektury. Opakovaný desetidílný cyklus přednášek.

Přednášel: Ing. arch. Lubor Herzán, bývalý městský architekt

Nejstarší dochované stavby

Architektury antiky

Předrománská a románská architektura

Gotika a renesance

Baroko, klasicismus, empír

Romantismus a historizující slohy

Secese a individualistická moderna

Funkcionalismus a konstruktivismus

Poválečný tradicionalismus

Soudobá architektura

Cestovatelské a další přednášky (nezahrnuje akce uvedené v části Projekty)

Portugalská cesta do Santiaga de Compostela. *Přednášel: Jan Černocký.*

Zajímavosti a legendy brněnského podzemí. *Přednášel: Ing. Aleš Svoboda.* Opakovaná přednáška z cyklu zájmového vzdělávání seniorů, tentokrát určená pro veřejnost.

Indií křížem krážem. Kumbha méla. Dvě přednášky o druhé nejlidnatější zemi světa z pohledu nízkorozpočtového cestování a nevšedním zážitkem z největšího náboženského shromáždění světa (přes 100 milionů lidí). *Přednášela: Martina Kalendová.*

Irisdiagnostika aneb Dá se z oka vyčíst diagnóza? Přednáška z oboru alternativní medicíny. *Přednášela: Jitka Hanzalová.*

Bhútán – země žen, brambor budhistických klášterů. *Přednášela: Pavla Gomba.*

Harmonizace organismu přírodní cestou s bylinkami. *Přednášela: Ing. Anna Skokánková.*

CO DĚLÁME PRO ... MÍSTNÍ AUTORY A POEZII

I nádraží je katedrála. *Přednášela: Lenka Vaníčková.* Přednáška s vernisáží výstavy o básníkovi Václavu Hraběti.

Spravedliví mezi národy: Přemysl Pitter a Antonín Kalina. Přednáška o zachránčích dětí v době druhé světové války. *Přednášela: Mgr. Pavla Krajčovičová, autorka publikace.*

Tanec Techtlemechtle. Křest nové sbírky a autorské poeticko-pohybové pásmo nonsensové poezie třebíčského autora **PaedDr. Miroslava Koupila.**

Žena z roku 1900. Presentace prvního vydání (březen) a křest druhého, upraveného vydání knihy **Milana Krčmáře**, která spojením fiktivní vypravěčky se skutečnými událostmi mapuje události třebíčské historie 20. století.

Rande naslepo s poezií. Čtenáři mohli darovat zdarma svou oblíbenou poezii a odnést si naslepo poezii od jiného neznámého dárce.

CO DĚLÁME PRO ... ŠKOLY, ORGANIZACE A SPOLKY

Knihovna připravila v průběhu roku 2018 řadu akcí ve spolupráci se školami, místními neziskovými organizacemi, občanskými iniciativami i s jednotlivci.

Denní spolupráce se školami zahrnuje až pět akcí denně na dětském oddělení a pobočkách,

Prezentace školních projektů pro veřejnost,

Erasmus+ na ZŠ a MŠ Na Kopcích. Prezentace projektu jazykově metodologických kurzů v zahraničí.

Na hladině. Autorské čtení žáků **ZŠ Kpt. Jaroše Třebíč.** Prezentace almanachu žákovských prací s kulturním vystoupením.

1914 – 1918. Prezentace knihy **ZŠ Benešova.** Historie první světové války podané podle zachovaných rodinných fotografií, dokumentů, dopisů a především ústně předávaných vzpomínek rodnin, které události války zasáhly.

Wolkrův Prostějov. Spádové kolo celorepublikové soutěže **studentů** v recitaci poezie a dramatickém přednesu.

Překládáme s Janou Montorio. 3. ročník překladatelské soutěže v žánru literatury *Young Adult* (volný překlad: *pro mladé dospělé*). Soutěž je určena pro studenty angličtiny do 20 let, zapojili se studenti středních a jazykových škol Kraje Vysočina. Hodnotitelkou soutěže je **Jana Montorio Doležalová**, původem třebíčská překladatelka a držitelka ceny mladých překladatelů, v současnosti působí v Luxemburku a Bruselu jako překladatelka dokumentů pro Evropský parlament.

Pasování prvňáčků na čtenáře – všechny ZŠ Třebíč, přes 500 dětí.

Divadelní představení školních dramatických souborů – **Václavské divadélko, Hurdiska, ZŠ a MŠ Na Kopcích, ZŠ Benešova, ZŠ Kpt. Jaroše.**

Týden čtení

Noc s Andersenem

...a jiné kampaně a akce, viz projekty *Bookstart, Po stopách Židů (i židů)* a *Knihovna má zelenou.*

Skotské a irské lidové písně a balady. Podzimní vystoupení třebíčského amatérského souboru **Dvorkaři.**

Akce pro klienty Domovů pro seniory - viz též projekt *Knihovna má zelenou*

Akce pro klienty Paprsku naděje – Centra pro podporu duševního zdraví – viz též projekt *Knihovna má zelenou*

CO DĚLÁME PRO

... 146 KNIHOVEN OKRESU TŘEBÍČ (VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ 2018)

Městská knihovna v Třebíči je pověřena výkonem regionálních funkcí (RF) od roku 2002. Smyslem RF je odborná pomoc knihovnám regionu, a to profesionálním i neprofesionálním. Regionální funkce zajišťuje Útvar služeb knihovnám (ÚSK). Podmínkou pro poskytování služeb je registrace knihoven na Ministerstvu kultury. V okrese Třebíč bylo v roce 2018 registrováno celkem 10 profesionálních knihoven (včetně MĚK v Třebíči) a 136 neprofesionálních knihoven v malých obcích. Tento počet je nejvyšší v Kraji Vysočina.

RF jsou finančně zajištěny Krajem Vysočina. V roce 2018 byla výše dotace 2 345 700 Kč a je určena výhradně na provozní výdaje (nákup knih do výměnného fondu, materiál, náklady na rozvoz knih aj.) a platy 4 zaměstnanců ÚSK.

Seznam a právní postavení profesionálních knihoven

Městská knihovna Jaroměřice nad Rokytnou, oddělení MKS při městě Jaroměřice nad Rokytnou
Městská knihovna Hrotovice: organizační složka obce
Městská knihovna Moravské Budějovice: organizační složka obce
Knihovna městyse Mohelno: organizační složka obce
Městská knihovna Jemnice: organizační složka obce
Místní knihovna Myslibořice: organizační složka obce
Městská knihovna Náměšť nad Oslavou: součást organizační struktury MěÚ
Městská knihovna v Třebíči: příspěvková organizace obce
Knihovna Okříšky: organizační složka obce
Obecní knihovna Rouchovany: organizační složka obce

Financování

Profesionální knihovny vzhledem k právnímu postavení podléhají ve většině případů hospodaření příslušného městského nebo obecního úřadu.

Do grantového řízení MK ČR letos pro svou knihovnu podalo Město Jaroměřice nad Rokytnou:

Koukej, Březino, aneb Když ruce básní. Program Knihovna 21. století, požadavek 15 000 Kč, přidělená dotace 10 000 Kč.

Statistika činnosti ÚSK

Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	4
Počet obsluhovaných knihoven (včetně MĚK v Třebíči)	146
Poradenská a konzultační činnost	
počet obslužených knihoven	146
počet poskytnutých konzultací	302
počet metodických návštěv	287
Zpracování roční statistiky knihovnických činností Kult (MK) 12 – 01pro MK ČR	
počet obslužených knihoven	146
počet zpracovaných statistických výkazů	145
Vzdělávání knihovníků, semináře	
počet obslužených knihoven	80
počet vzdělávacích akcí	17
počet účastníků	351

počet vyučovacích hodin	61
Porady	
počet obslužených knihoven	40
počet akcí	5
počet účastníků	65
Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
počet revidovaných knihoven	8
počet revidovaných knihovnických jednotek	33 307
Zpracování knihovnického fondu z prostředků provozovatelů (obcí)	
počet obslužených knihoven	13
počet zpracovaných knih	791
Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
stav výměnného fondu k 31. 12. 2017	69 989
roční přírůstek	5 256
roční úbytek výměnného fondu	443
Cirkulace VF	
počet knihoven	136
počet expedovaných souborů	372
počet svazků v souborech	25 970
Servis automatizovaného knihovnického systému	
knihovny s podporou automatizovaného systému	93
počet akcí, zásahů	111
Doprava v rámci výkonu RF	
počet obslužených knihoven (<i>bez profesionálních knihoven s vlastním fondem</i>)	136
počet ujetých km	10 579

■ Financování regionálních funkcí knihoven v Kč z rozpočtu Kraje Vysočina

Druh nákladu	Kč
Spotřeba materiálu (knihy, materiál, majetek)	646 946
z toho nákup knihovnického fondu	610 395
z toho materiál	35 542
z toho nákupy DDHM	1 009
Spotřeba energie	0
Služby (opravy, cestovné, servis IT, poštovné, telefony, doprava aj.)	99 464
Osobní náklady	1 584 998
z toho platy zaměstnanců	1 147 428
z toho ostatní osobní náklady	0
z toho zákonné sociální pojištění	390 403
z toho zákonné sociální náklady	47 167
Jiné ostatní náklady	5 943
Ostatní provozní náklady	8 349
Provozní náklady celkem	2 345 700
Investiční náklady	0
Náklady celkem	2 345 700

I nádraží je katedrála. Výstava **Lenka Vaníčkové** věnovaná básníkovi Václavu Hraběti v ústřední knihovně.

Zimní výrobky a obrázky. Vystavovala **ZŠ a MŠ Na Kopcích** na pobočce Modřínová.

Rychlé šípy slaví 85 let. Dětské oddělení.

Zvířata. Vystavoval stacionář **Barevný svět** na pobočce Borovina.

Výtvarné práce, ZŠ Benešova na pobočce Modřínová.

Kyrgyzstán očima Jarmily Koláčkové. Pobočka Modřínová.

Grónské mýty a pověsti. Výstava ilustrací **Martina Velíška** k českému vydání knihy Knuda Rasmussena. Ústřední knihovna.

Velikonoce a probouzení jara. Pobočka Modřínová.

Větrné mlýny. Ústřední knihovna.

Jeden svět. Dorpovodná výstava festivalu dokumentárních filmů o lidských právech. Ústřední knihovna.

Třebíčští vetřelci. Fotografie **Petra Cihláře** upozornily na zajímaví a mnohdy skrytá architektonická díla a umělecké prvky éry 70. a 80. let 20. století. Pobočka Borovina a opakovaně ústřední knihovna.

Studio Cantus Slunko. Výstava k 40. Výročí pěveckého sboru Heleny Noskové. Ústřední knihovna.

My jsme rádi kamarádi. Vystavoval Denní rehabilitační stacionář na Družstevní ulici. Pobočka Modřínová, opakovaně pobočka Borovina.

Kyrgyzstán - výzkum nebezpečných jezer. Výstavu zapůjčila **Geografická knihovna Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze**. Ústřední knihovna.

Po stopách republiky. Výstava k 100. výročí vzniku první samostatné republiky jako východisko k sérii tematických přednášek. Ve spolupráci **knihovny, Muzea vysočiny Třebíč a Okresního archivu Třebíč**. Ústřední knihovna.

Krajinná fotografie. Vystavoval **Miroslav Máca**. Pobočka Borovina.

40 let na vlnách Benešky. Výstava **ZŠ Benešova** k 40. výročí otevření školy. Pobočka Modřínová.

Filigrány a zvířátka. Výstava kouzelných papírových vystřihovánek **Kateřiny Grulichové**. Pobočka Modřínová.

Život a doba spisovatele Karla Čapka. Výstavu zapůjčil **Památník Karla Čapka ve Staré Huti**. Ústřední knihovna.

Pojďme všichni, pojďme spolu, vyženeme nudu z domu. Výstava **MŠ Benešova**. Pobočka Modřínová.

Tady nová republika. Druhá výstava k 100. Výročí vzniku republiky. Výstavu zapůjčila **Národní pedagogická knihovna a muzeum J. A. Komenského v Praze**. Ústřední knihovna.

Významné osmičky v českých dějinách 20. století v obrazech, filmových dokumentech a zákonech. Třetí tematická výstava k 100. výročí vzniku republiky. Ústřední knihovna.

Fair trade: Příběh Baťovky. Pobočka Modřínová.

Otevřmysl. Výstava **Otevřené ZŠ v Třebíči**. Pobočka Modřínová.

Modely šatů. Exponáty zapůjčila **Hana Procházková**. Pobočka Borovina.

Po stopách stoleté dámy. Čtvrtá výstava k 100. výročí vzniku republiky.

Moravské Toskánsko. Výstava fotografií **Jaroslava Hedbávneho** z krajiny, která se zapsala do padesátky nejfotogeničtějších míst planety a vešla do povědomí světových fotografů jako Moravské Toskánsko. Jedná se oblast jihozápadně od Kyjova, kde zvlněná krajina ve spojení světla a ročních období vytváří kouzelné přírodní scenérie.

Podzimníčci. Vystavovala **Domovinka**, pobočka Modřínová.

Island – oheň i led. Fotografie fascinující přírody od **Anny Stehlíkové**. Ústřední knihovna.

Zrcadlení. Autoportréty klientů **Denního centra Barevný svět**. Pobočka Borovina.

Vánoční a zimní výrobky. ZŠ a MŠ Na Kopcích. Pobočka Modřínová.

CO DĚLÁME PRO ... DOBRÝ BENCHMARKING KNIHOVNY

Knihovna je dlouhodobě zapojena do celorepublikového projektu Benchmarking knihoven. Metoda benchmarkingu slouží k vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven, přičemž se používají data získaná ze statistických výkazů doplněná specifickými daty jednotlivých knihoven. Účast v projektu je ze strany knihoven dobrovolná.

Díky projektu je knihovna schopna srovnat svoji činnost se zařízeními pracujícími v obdobných podmínkách. Porovnání statistiky knihovnických služeb a obdobných výkonů se děje zároveň s porovnáním prostorových, finančních a personálních podmínek. Dlouhodobě je činnost Městské knihovny v Třebíči na vysoké úrovni, vykazuje například vysoká procenta registrovaných čtenářů z počtu obyvatel a nejvyšší procento dětských čtenářů do 15 let i velký počet kulturně vzdělávacích akcí pro veřejnost.

Data za rok 2018 budou známa v červnu nebo červenci 2019 a do výroční zprávy budou dodatečně doplněna.